

Št. 104 (21.341) leto LXXI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

ČETRTEK, 7. MAJA 2015

Ponatis naslovne strani
Partizanskega dnevnika, ki je
izšel na današnji dan pred 70 leti
na 18. strani

PARTIZANSKI DNEVNIK
GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA PRIMORSKO IN GORIŠKO

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - DL 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

9 771124 666007

Ciprasova vlada med dvema ognjema

DUŠAN UDOVIČ

Včeraj je Grčija Mednarodnemu denarnemu skladu plačala 200 milijonov obresti, kar je prvi od dveh obrokov, ki jih mora vrniti do sredine maja ko mora skupaj vrniti milijardo evrov. Položaj države je skrajno kočljiv, kajti blagajna je dobesedno prazna in nujen je dogovor države z evropskimi posojilodajalci za novo tranšo posojila. Evroskupina pritiska na Grčijo, naj za jamstvo sprejeme prepričljiv program reform, država pa se sooča tudi z velikimi notranjimi protislovji.

Med temi je skoraj paradoksalen položaj proračunskih sredstev, ki jih je Ciprasova vlada potrdila za prenovo obrambnih sil. Po podatkih različnih informativnih virov namenja Grčija oborožitvi najvišji odstotek proračunskih sredstev med evropskimi državami. Temu se ni mogla izogniti niti Ciprasova vlada, ki ima v koaliciji desničarsko stranko Anel, a tej pripada obrambni minister, ki tradicionalno goji dobre odnose z grškimi oboroženimi silami. Dobri odnosi z vojaki pa so v skrajno nestabilnem položaju, kot ga doživlja Grčija, ključnega pomena, pa če je to komu všeč ali ne. Tisti, ki smo dovolj stari, se bomo spomnili vojaškega udara, ki je leta 1967, ko so bili v sferi oblasti socialisti Pasok, ob pomoči ameriških obveščevalnih služb pripeljal na oblast polkovnike s fašističnim režimom, ki je trajal kakih sedem let. Ukinjene so bile vse demokratične svoboščine, vlada sta mučenje nasprotnikov režima in fašistična trda roka.

Najbrž se Cipras zaveda, da senca vojske tako kot nekdanji lebditi nad državo in v nobenem primeru se z njo ni šaliti, četudi je danes položaj v Evropi drugačen, kot je bil pred skoraj pol stoletja. Tako mora velik del proračuna biti namenjen kupovanju nekaj stotin lovskih bombnikov ameriške družbe Lockheed Martin, ki bo na ta račun mastno zaslužila. Še ena špekulacija na račun države, ki ne more zbrati dovolj sredstev niti za plačilo obresti za posojila, kaj šele za osnovno pomoč milijonom obubožanih in obupanih Grkov. Cipras se je dejansko znašel med dvema ognjema protislovnega položaja v lastni vladni koaliciji in bruseljskimi sogovorniki, ki ne popustijo za ped in jih mineva potrpljenje. Velika umetnost bo, če bo znal državo izmotati iz tega položaja.

ITALIJA - Po ponedeljkovi odobritvi v poslanski zbornici

Predsednik Mattarella podpisal volilni zakon

Giuseppe Civati zapustil Demokratsko stranko

ZAHODNI KRAS Novi priseljenci na Proseku

PROSEK - V sredo ponoči je prispel na Prosek avtobus s 33 priseljenci, ki so jih - po zdravniškem pregledu - začasno namestili v poslopju ob domačem Kulturnem domu in v Mejduhah na Kontovelu. Večja skupina prebežnikov je že včeraj odpotovala z vlakom proti Milanu. Na prefekturi pa so napovedali skorajšen prihod novih priseljencev.

Na 4. strani

RIM - Predsednik republike Sergio Mattarella je včeraj podpisal volilni zakon za poslansko zbornico, ki bo v kratkem objavljen v Uradnem listu. Pred tem je zakon podpisal predsednik vlade Matteo Renzi, zakon, ki je znan kot Italicum, bo vsekakor stopil v veljavo prvega julija prihodnjega leta. Renzi in podporniki zakona so zadovoljni s predsednikovim podpisom, nasprotniki pa razočarani, saj so upali in pričakovali, da bo Mattarella zakon, kot se temu pravi, vrnil v parlament in ga tako dejansko razveljavil.

Poslanec Giuseppe Civati je medtem včeraj zapustil Demokratsko stranko. Njegova poteza ni nepričakovana, saj je bil politik iz Lombardije že dalj časa zelo kritičen do Renzija, njegove vlade in njegovega vodenja stranke.

Na 11. strani

ČEDAD - Novo vodstvo krovne manjšinske organizacije

Bandelj predsednik SSO

Podpredsedniki sveta so Igor Švab, Franca Padovan in Riccardo Ruttar

ČEDAD - Walter Bandelj je novi predsednik Sveta slovenskih organizacij. Izvolili so ga na sinočnji sestavi novega izvršnega odbora manjšinske krovne organizacije, ki je zasedal v Čedadu. Za podpredsednike so bili izvoljeni Igor Švab (tržaška pokrajina), Franca Padovan (goriška pokrajina) in Riccardo Ruttar za videmsko pokrajino. Švab, Padovano in Ruttar so avtomatično tudi pokrajinski predsedniki SSO.

45-letni Bandelj, ki je doma iz Podgore na Goriškem, je zaposlen pri Čedajski banki in je občinski svet Slovenske skupnosti v Gorici. Do ukinitve je bil predsednik rajonskega sveta v Podgori in sedaj predseduje tamkajšnji krajevni skupnosti. Do nedavnega občnega zbora SSO je bil eden od treh podpredsednikov krovne organizacije in njen goriški predsednik.

Na 3. strani

Zgonik: odobren
proračun 2015

Na 5. strani

Za uvod Mladinski
zbor Emil Komel

Na 10. strani

Slovenski urad
v Trziču spet zaprt

Na 14. strani

Pri Bošketu umetnina
v spomin na drevo

Na 8. strani

JEREB
AVTO-CENTER

POOBLAŠČENI SERVIS VOZIL

SEAT TOYOTA KIA MOTORS

POLJE 9B, IZOLA

CENTER RABLJENIH VOZIL SERVIS VOZIL VSEH ZNAMK

ŽE 7 LET SLOVENSKI ZMAGOVALEC NAGRADE ZADOVOLJSTVA STRANK!

www.a-jereb.si tel. +386 (0)5 616 80 05

GORICA - Na kocki 200 delovnih mest
**Zaprtje tovarne Siap
hud udarec za Goriško**

13

SLOVENIJA - Andreja Katič (obramba) in Maja Makovec Brenčič (šolstvo)

Poslanci prižgali prvo zeleno luč za novi ministrnici

LJUBLJANA - Parlamentarni odbor za obrambo je kandidatki za obrambno ministrnico Andreji Katič po predstavitvi prižgal zeleno luč, kar je matični odbor nato naredil tudi za Majo Makovec Brenčič (šolstvo in izobraževanje). Obe sta sedaj zelo blizu ministrskemu stolčku v vladi Mira Cerarja.

Nasploh je treba po mnenju Katičeve izboljšati pripravljenost obeh sistemov - tako vojaškega kot sistema zaščite in reševanja. Med glavnimi prioritetami njenega morebitnega ministrovstva je Katičeva izpostavila zauzpostavitev trenda upada zaposlitev ter sredstev za modernizacijo in razvoj. Tako je med drugim treba obnoviti vojni park Slovenske vojske, saj so vozila v povprečju stara že okoli 12 let. Želi si tudi, da bi Slovenija lahko izpolnjevala mednarodne zaveze in višino izdatkov na obrambo dvignila na dva odstotka BDP, a se zaveda realnih možnosti.

Katičeva tako zagovarja članstvo Slovenije v Natu. Glede sodelovanja v mednarodnih operacijah in misijah pa je pojasnila, da ima v Sloveniji tu glavno vlogo zunanje ministrstvo oz. vlada, obrambno ministrstvo pa naloge zgolj izvede. Na vprašanje iz vrst SDS, ali bi se opredelila za prozodno ali proruskno, je odgovorila, da je Slovenija članica Nata in EU. Glede ukrajinske krize pa je povedala, da Slovenija obsoja vsako kršitev ozemeljske celovitosti. Kandidatka se strinja tudi, da zakonodaja s področja obrambe nujno potrebuje prenovu. Pri svojem delu pa si bo prizadevala tudi za boljše razmerje med pripadniki stalne sestave in pogodbene rezerve Slovenske vojske, ki bi moralo biti 7600 proti 1500. Meni tudi, da je prav, da je v vojski verska oskrba.

V svoji predstavitvi je medtem Makovec Brenčičeva povedala, da kot temelj šolstva vidi javno šolstvo, zasebno pa kot njegovo dopolnitev. Prizadevala si bo tudi za to, da se sredstva za visoko šolstvo ne bi zniževala. Da je bila njena predstavitve ustrezna, je ocenilo 10 članov odbora, štirje pa so menili nasprotno. V skoraj štiriurni predstavitvi je Mako-

Andreja Katič

vec Brenčičeva tudi odgovarjala na številna vprašanja članov odbora DZ za izobraževanje, znanost, šport in

Maja Makovec Brenčič

mladino.

Jelko Godec (SDS) in Janka Vebra (SD) je zanimalo, kakšen je njen po-

gled na odločbo ustavnega sodišča, da mora država javni program v zasebnih osnovnih šolah financirati v celoti. Makovec Brenčičeva je odgovorila, da je ustavna odločba veljavna in jo je treba do konca leta uresničiti.

Sama sicer meni, da mora biti osnovni temelj izobraževanja javno šolstvo, ki mora biti dobro, kakovostno, dostopno in pravično, zasebno šolstvo pa vidi kot njegovo dopolnilo in kot neko vrsto bogatenja prostora.

Glede vprašanj več poslancev, ali je v sedanjih izobraževalni vertikalni dovolj državljske in domovinske vzgoje, je spomnila, da zavod za šolstvo tudi po pozivu odbora DZ za izobraževanje preverja, kako so trenutne vsebine umeščene v šolske programe in ali so umeščene dovolj, sama pa meni, da je treba pri umeščanju ubrati uravnoteženo pot. (STA)

SLOVENIJA - Gospodarstvo

Hidria pridobila projekt, ki je vreden 30 milijonov evrov

IDRIJA - Korporacija Hidria je na sejmu CWIEME v Berlinu pridobila 30 milijonov evrov vreden projekt za dobavo ključnih delov pogonskega elektromotorja, ki se bo prednostno vgrajeval v Audi jeve, pa tudi nekatere druge modele avtomobilov prihodnosti s hibridnim elektro pogonom. Sistem se bo v avtomobile srednjega in višjega cenovnega razreda začel vgrajevati v letu 2016, z njim pa bo predvidoma opremljenih približno pol milijona avtomobilov na leto. Hidria z omenjenim dogovorom nadgrajuje že predhodno dogovorjene dobave ključnih delov hibridnih pogonov Peugeotu, Volvu, Volkswagnu, Renaultu, Mercedesu in Chryslerju.

Hidria, katere sedeža sta v Ljubljani in Idriji, je avtomobilske proizvajalce znova prepričala s svojo inovativnostjo in kakovostjo, ki jo je tokrat uporabila pri razvoju in izdelavi sistema elektromotorja in generatorja v t.i. »mehkih hibridih«. (STA)

Koncern Hidria domuje v Idriji in v Ljubljani

Kmečka zveza vabi na razstavo na Ptuj

TRST - Kmečka zveza prireja v petek, 22. maja enodnevni izlet z avtobusom na ogled razstave Dobrote slovenskih kmetij, ki bo v minoritskem samostanu na Ptuj. Isti dan sodelujejo na razstavi kmečke slovenske manjšinske organizacije in njihovi člani iz Italije, Avstrije, Madžarske in Hrvaške združene v AGRASLOMAK-u v koordinaciji slovenskega ministrstva za kmetijstvo. Tradicionalna 26. razstava Dobrote slovenskih kmetij je osrednja predstavitev kulinarčnih dobrot, ki jih izdelujejo pridelne roke slovenskih kmetov in kmetov.

Razstavljeni bodo nagrajeni krušni, mlečni, mesni izdelki, kisi, olja suho sadje, sadjevci, sokovi, marmelade, žganja, vina, kompoti in konzervirana zelenjava. Razstavo bo na prireditvenem prostoru in v mestu spremljal bogat kulturni program in pester sejemski del kjer se bodo dobrote tudi poskusile in kupile.

Izletniki si bodo poleg razstave ogledali mesto, grad in znano vinsko klet, biser vinske tradicije na Slovenskem. Vpisovanje v uradih Kmečke zveze do 20. maja v Trstu (tel. 040-362941 / e.pošta: kzacts@tin.it), Gorici (tel. 0481-82570 / e.pošta: kzgorica@tiscali.it) in Čedadu (0432-703119 / e.pošta: kz.cedad@libero.it)

Miroslav Košuta danes v Sežani

SEŽANA - Danes bo gost literarnega večera v Kosovelovi knjižnici v Sežani književnik Miroslav Košuta, ki bo predstavil svojo najnovejšo knjigo Dnevnik o lastovčjem gnezdu, ki je izšla pri Založbi Mladika. Prireditve se bo pričela ob 18. uri. (OK)

70 let konca 2. svetovne vojne

VOGLJE - Razvojno združenje Repentabor prireja v soboto, 9. maja, ob 18. uri N' Klance v Vogljah prireditve, s katero bodo počastili 70-letnico konca druge svetovne vojne in dan Evrope. Ob tej priložnosti bodo predstavili tudi zaključek projekta »Obeležitev domačih hišnih imen v Vogljah, Dolu in Vrhovljah« ter bodo razglasili najboljša vina letnika 2014 na območju Repentabra. (OK)

LJUBLJANA - Simbolična poteza muftija Grabusa in župana Jankovića

Temeljna plošča za Islamski center

Projekt je po sedanjih računih vreden okoli 22 milijonov evrov, prva faza gradnje naj bi bila končana prihodnje leto

Gradbišče novega Islamskega kulturnega centra v Ljubljani

STA

LJUBLJANA - Na mestu, kjer bo stal Islamski kulturni center z džamijo, sta včeraj beton v temeljno ploščo centra simbolično vgradila islamski mufti v Sloveniji Nedžad Grabus in ljubljanski župan Zoran Janković. Izpostavila sta velik pomen centra za muslimane v Sloveniji, pa tudi za Ljubljano samo. Dela si je ogledal tudi katarski veleposlanik Ali Khalfan Al-Mansouri. Kot je pojasnil Grabus, center za muslimane med drugim pomeni potrditev, da so sestavni del te družbe. Ob tem je dejal, da so morali muslimani skozi Ljubljano kar 40 let hoditi s sklonjeno glavo, ker so vsi razpravljali o tem, ali sploh potrebuje kakšen center, kjer bi opravljali svoje molitve.

Tudi Janković je spomnil na začetke projekta, ko se je govorilo o zahtevah po referendumu o gradnji

centra. »Ko pa je ljubljanski mestni svet v prejšnjem mandatu potrjeval zadnji dokument, vezan na džamijo, ni bilo nikogar proti,« je povedal. To pa njegovemu dokazuje, da spoštujejo različnost. »Živimo skupaj, spoštujemo en drugega, sodelujemo in morda lahko to dobro energijo prenesemo ne samo po Sloveniji ampak tudi po Evropi,« je izpostavil.

Da Ljubljana potrebuje objekt, kakršen je Islamski kulturni center, je poudaril tudi novoimenovani izredni in pooblaščen katarski veleposlanik Ali Khalfan Al-Mansouri. Izrazil je zadovoljstvo s pričetkom del, center pa, kot je pojasnil, naši prestolnici ne bo prinesel le džamije, pač pa tudi knjižnico, izobraževalni center in telovadnico.

Celoten center bo sicer po dozdajšnjih izračunih stal okoli 22 mili-

jonov evrov, je povedal Grabus in pojasnil, da bodo 1,3 milijona evrov odšteli za gradnjo ceste, notranja oprema bo stala 2,5 milijona, za nakup zemljišča in vse ostale stroške pa so do zdaj odšteli 8,2 milijona evrov.

Islamska skupnost ima zaenkrat zbranih polovico sredstev, kje bodo zbrali preostanek, pa mufti še ne ve, a kot je spomnil, so začeli z ničle.

Pojasnil je, da bodo sredstva verjetno še naprej zbirali pri tistih, ki imajo denar in željo narediti nekaj dobrega za vernike in za Ljubljano. 15 milijonov evrov je prispeval Katar.

Glavni izvajalec gradbenih del bo podjetje Gorenje projekt, pogodba pa je vredna 11,5 milijona evrov. Prva faza gradnje naj bi bila končana aprila 2016, celoten objekt pa v dveh ali treh letih, je še povedal Grabus. (STA)

ČEDAD - Novo vodstvo manjšinske krovne organizacije

Bandelj predsednik SSO

Podpredsedniki Igor Švab (Trst), Franca Padovan (Gorica) in Riccardo Ruttar (Videm)

ČEDAD - Walter Bandelj je novi predsednik Sveta slovenskih organizacij. Izvolili so ga na sinočnji umestitveni seji novega izvršnega odbora manjšinske krovne organizacije, ki je zasedal v Čedadu. Za podpredsednike so bili izvoljeni Igor Švab (tržaška pokrajina), Franca Padovan (goriška pokrajina) in Riccardo Ruttar za videmsko pokrajino. Švab, Padovanova in Ruttar so avtomatično postali tudi pokrajinski predsedniki SSO.

45-letni Bandelj, ki je doma iz Podgore na Goriškem, je zaposlen pri

Novoizvoljeni predsednik Sveta slovenskih organizacij Walter Bandelj in desno umestitvena seja izvršnega odbora sveta v Čedadu

Čedajski banki in je občinski svetnik Slovenske skupnosti v Gorici. Do ukinitve je bil predsednik rajonskega sveta v Podgori in sedaj predseduje tamkajšnji krajevni skupnosti. Do nedavnega občnega zbora SSO je bil eden od treh podpredsednikov krovne organizacije in njen goriški pred-

sednik. Bandelj je tudi član deželne posvetovalne komisije za slovensko manjšino. Sprva je kazalo, da bo Draga Štoko nasledila števerjanska županja Franca Padovan, nato pa je izbira padla na družbeno-političnega delavca iz Podgore, potem ko je bilo vnaprej dogovorjeno, da bo novi

predsednik v vsakem primeru doma z Goriškega.

Bandelj je četrti predsednik v skoraj 40-letni zgodovini Sveta slovenskih organizacij. V tem obdobju se je zvrstilo dvanajst deželnih kongresov. Prvi dve desetletji sta usoda sveta krojila Goričana Damjan Pau-

lin in Marija Ferletič, drugi dve desetletji pa Tržačana Sergij Pahor in Štoka, ki je SSO vodil zadnjih devet let. Bandlja je izvolil izvršni odbor, ki ga sestavljajo Sandro Quaglia, Ezio Gosgnach, Luciano Lister, Anna Wedam in Riccardo Ruttar iz videmske pokrajine, Erika Jazbar, Franca Padovan, Bandelj, Marko Černic in Filip Hlede za Gorico ter Tržačani Ivo Corva, Matjaž Rustja, Ivan Peterlin, Igor Švab in Mario Maver.

Nadzorni odbor sestavljajo Michele Coren, Marko Brajnik in Aleksander Furlan, razsodišče pa Giuseppe Qualizza, Ivo Cotič in Sergij Pahor. Vsi člani izvršnega odbora, nadzorniki in člani razsodišča so bili direktno izvoljeni na aprilskem občnem zboru v konferenčni dvorani Zadruga kraške banke na Opčinah.

Občni zbor je bil pod močnim vtisom odhoda Draga Štoke z vrha SSO, Bandelj je bil med najbolj tesnimi sodelavci odhajajočega predsednika. Štoka se je na Opčinah med drugim zavzel za sodelovanje s Slovensko-kulturno gospodarsko zvezo, a upoštevač razlike med krovni manjšinskima organizacijama. Na eni strani torej sodelovanje, na drugi ohranitev avtonomne poti SSO, ki bo prihodnje leto praznoval 40. obletnico obstoja.

S.T.

DEŽELA - Posvetovalna komisija

Projekti za ovrednotenje slovenske dediščine

TRST - Deželna posvetovalna komisija za slovensko manjšino je na včerajšnji seji izdelala mnenje o razdelitvi razpoložljivih sredstev za financiranje pobud za ovrednotenje jezika ter zgodovinske in kulturne dediščine slovenske manjšine. Komisija je na osnovi točkovanja in ocen posameznih projektov sestavila sledečo razpredelnico, ki jo mora sedaj odobriti deželna vlada:

SLOVIK-Ovrednotenje jezika kot zgodovinske in kulturne dediščine je lahko posel: 20.730 evrov;

Zveza cerkvenih pevskih zborov-Opera omnia Mirka Fileja: 17.500 evrov;

KRUT-Iz roda v rod: 19.900 evrov;

MOSP-Ko zaživi pisana beseda: 16.580 evrov;

SKD Vesna-Mladi na odkrivanje kulturne dediščine v iskanju sodobnih izizovov: 8.290 evrov;

Foto Video Trst 80-Fotografija in dediščina slovenske avtorske glasbe in figurativne umetnosti: 7.000 evrov;

Beneške korenine-Trideset s pohvalo: 6.407 evrov;

Rod modrega vala-Zapojmo, ne boj se pesmi: 5.000 evrov.

Včerajšnja seja posvetovalne komisije FJK za slovensko manjšino

FOTODAMI@N

TRST - Srečanje vodstev

SKGZ in SEL tudi o reformi lokalnih uprav in »narečni« aferi v Benečiji

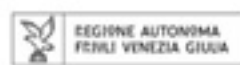

TRST - Vloga Dežele FJK, skrb za slovensko narodno skupnost, povezovanje na mednarodnem regijskem nivoju ter uresničevanje deželnega zaščitnega zakona so bile osrednje teme srečanja (foto Damj@n) vodstva Slovenske kulturno-gospodarske zveze ter deželne delegacije stranke Svoboda-ekologija-levica (SEL), ki so jo sestavljali trije deželni svetniki Stefano Pustetto, Giulio Lauri in Alessio Gratton. Deželni predsednik Rudi Pavšič (prisotni so bili še Marino Marsič, Livio Semolič, Dorica Kresevič in Martin Lissiaich) je izpostavil vlogo SKGZ in njeno skrb za slovensko manjšino ter njeno zasedranost na teritoriju.

Med srečanjem na SKGZ - kot piše v tiskovnem sporočilu - je nadalje tekla beseda o reformi krajevnih uprav, o možnosti poučevanja slovenščine na italijanskih šolah ter o predolgo neresenem vprašanju strukturalnih in drugih povezav med Deželo FJK in Slovenijo. Do izraza je prišla tudi problematika jezikovno narečne afere v Benečiji.

ROP FESR 2007-2013
REGIONALNI CILJ KONKURENČNOST
IN ZAPOSLOVANJE
Furlanija-Juljska krajina

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

OBVESTILO O OBJAVI

V Uradnem Vestniku Dežele (BUR), št. 17 z dne 30. aprila 2015
RAZPIS ZA PROMOCIJO ENERGETSKE UČINKOVITOSTI V JAVNI RAZSVETLJAVI

UPRAVIČENCI

Občine Furlanije Juljske krajine s številom prebivalcev, ki je enak ali manjši od 5.000

FINANČNI VIRI

Sredstva ROP iz sofinanciranja ESRR: 640.000,00 EUR

ROK ZA VLOŽITEV PROŠNJE

Prošnje za financiranje morate nasloviti, najkasneje do ponedeljka, 1. junija 2015 ob 23:59, organu, ki izvaja program: Avtonomna dežela Furlanija Juljska krajina - Glavna direkcija za okolje in energijo - Služba za energijo, Via Giulia 75/1, 34126 Trieste-Trst.

Razpis in priloge so na voljo na spletnem portalu Dežele www.regione.fvg.it v delu »Razpisi in obvestila (Bandi e avvisi)« in delu »Odprti razpisi (Bandi aperti)« ROP ESRR 2007-2013 (POR FESR 2007-2013), ki je dosegljiv na sledeči povezavi: <http://www.regione.fvg.it/rafvfg/cms/RAFVG/fondi-europei-fvg-internazionale/por-fesr/FOGLIA47/FOGLIA47/>

Organ upravljanja: Lydia Alessio - Verri - Centralna direkcija za proizvodne dejavnosti, trgovino, sodelovanje, kmetijske in gozdne vire - Izvajalni organ: Centralna direkcija za okolje in energijo

NALOŽBA V NAŠO PRIHODNOST

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

ZAHODNI KRAS - Prihod novih priseljencev na Prosek in na Kontovel

Prišli so, in tudi že odšli, a ponoči nov avtobus ...

Ahmed (prvi z desne) je v trafiki kupil avtobusne vozovnice za pot do Trsta MK

V sred, malo pred polnočjo, je na Prosek pripeljal drugi avtobus s priseljenci, a kaže, da ni bil zadnji ..

Skupno je prispelo 33 prebežnikov. Zaradi pozne ure ni prišlo do zastojev v prometu, kot se je to zgodilo sredi aprila v jutranjih urah, ob prvem prihodu prebežnikov na Zahodni Kras.

Oblasti so bile tokrat predhodno obveščene, tako so lahko pravočasno pripravile zdravniški pregled vseh priseljenih, in to kar v zelenem poslopju zraven Kulturnega doma na Proseku, kjer

Pred odhodom je povedal, da skupina ne namerava ostati dolgo v Italiji. Z vlakom namerava prispeti do Milana, od tod pa čim prej v Francijo, kjer naj bi se porazdelila. Ahmed ima - tako je povedal - dva brata, ki živita v Veliki Britaniji, njegov cilj je zato London. Med čakanjem na avtobus je izrekel nekaj težkih besed na račun italijanske policije: »Police no good, no good,« je ponavljal. Zakaj? Ker naj bi v dveh dneh potovanja ne imeli dovolj za pod zob. Nekaj lepših besed je namenil le policistki, ki je sprejela skupino na Proseku, ker jim je ponudila kavo.

Ob pol enajstih je z rojaki stopil na avtobus in odpotoval proti mestu. Na Proseku se je bil - med svojim dolgim potovanjem lepšim časom naproti - ustavil slabih enajst ur ...

»S plesom so se zahvalili za hrano«

Ko je sredi aprila avtobus iz Reggio Calabrie pripeljal prve priseljence na Prosek in Kontovel, je bil Edmondo Lalovich, lastnik poslopij, v katere so prebežnike začasno namestili, na službenem potovanju. V sredo ponoči, potem ko so ga s tržaške prefekture obvestili o prihodu novih priseljencev, je - s številnimi agenti policije in finančne straže ter funkcionarji tržaške kvesture - pričakal njihov prihod.

Prispeli so malo pred polnočjo. Avtobus je odpotoval dan prej iz Barija, potoval preko Ancone in Benetk vse do Proseka. Iz njega je izstopilo 33 priseljencev, večinoma iz Sirije, Libije, Somalije in Sudana. Tokrat so bili starejši, med njimi je bilo tudi nekaj žensk. »Ena je držala v naročju otročička, star je bil kakih šest-sedem mesecev. Takoj smo jo odvedli v stanovanje, da se je lahko z malčkom ulegla na fotelj,« je v proseški noči pripovedoval Lalovich.

Gostitelj je dal na razpolago za namestitve priseljencev skupno 73 mest: 50 v roznatih poslopijih v Mej-

dulah na Kontovelu in 23 v zelenem poslopiju ob Kulturnem domu na Proseku. Na Kontovelu so sprejeli družine: ženske, otroka (ob dojenčku še enega mladoletnika) in moža. Lalovich je bil presenečen nad njihovo hvaležnostjo: »Ko smo jim postregli hrano, so se nam zahvalili z njihovim tradicionalnim plesom.«

Včeraj se je udeležil sestanka na prefekturi, na katerem je izvedel, da bo na Prosek, najbolj verjetno tudi tokrat ponoči, privozil nov avtobus priseljencev.

M.K.

EDMONDO LALOVICH

MK

Poslopje na Proseku FOTODAMI@

je zdravnica v nočnih urah ugotovila, da prispeli niso bili okuženi z nalezljivimi boleznimi. Ob prvem prihodu so med dospelimi ugotovili tri primere garrij, kar je vzbudilo v javnosti preplah, zato so se vdrugič pri zdravstvenem podjetju odločili za takojšnje, preventivne preglede.

Tokrat je bilo med priseljenci tudi nekaj žensk, med njimi mlada mamica z nekajmesečnim dojenčkom. Tem so najprej nudili pomoč in jih po kakih uri že namestili v stanovanja v Mejdulah na Kontovelu. Tam je dobilo začasno namestitve trinajst priseljencev in priseljenk, preostalih dvajset je - po okrepcilu s piškoti in mlekom - prenočilo na Proseku.

Včeraj dopoldne so nekatere od priseljencev prepeljali na kvesturo, kjer so jih legitimirali. Skupina sedmih mladih, ki so prispeli iz sudanskega Darfurja preko Libije na Sicilijo, pa se je odločila za takojšen odhod s Proseka. Ahmed je spraševal, kje je na Proseku železniška postaja. Ko je izvedel, da mora v Trst, je v trafiki kupil avtobusne vozovnice zase in šest rojakov.

MESTNI RAJONSKI SVET - Odbornik Kraus

Pozornost območju okrog mestnega središča

Tudi tisti del mesta, ki se razprostira od Cavane proti Postaji Rogers, bo v kratkem zaživel, saj mu bo mestna uprava posvetila posebno pozornost, in to predvsem trgovskim dejavnosti tistega območja. Tako je na sredinem srečanju na sedežu rajonskega sveta za Novo mesto, Novo mitnico, Sv. Vid in Staro mesto zagotovil tržaški občinski odbornik za trgovino, turizem in šport Edi Kraus.

Predstavniki Cosolinijeve uprave je poudaril, da se je začelo mesto v zadnjem obdobju močno turistično razvijati, kar bo imelo blagodejne učinke ne le za golo metno središče, temveč tudi na druga bližnja območja, ki jih zajema osrednji mestni okraj.

Z leve rajonski svetnik Alessandro Počkaj, predsednik rajonskega sveta Luca Bressan, Edi Kraus in rajonski svetnik Adiano Ostrouška

V času, ko je Ahmed na tržaški železniški postaji čakal na vlak, je potekalo na tržaški prefekturi srečanje, na katerem so predstavniki oblasti razpravljali, kako »soočiti« se z drugimi priseljenci, ki so v teh dneh prispeli na obale Južne Italije in jih namerava notranje ministrstvo porazdeliti po posa-

meznih italijanskih deželah. Po 80 v vsako italijansko pokrajino, kaže.

Po novicah, ki jih je prejela prefektura iz Rima, naj bi včeraj iz Neaplja odpotoval avtobus, ki naj bi v nočnih urah pripeljal nove priseljence na Prosek.

M.K.

OBČINA TRST V Terezijanski četrti se delo vneta nadaljuje

Dela na Trgu Ponterosa (Rusi most) in v Ulici Trento potekajo v skladu z napovedmi, večjih zapletov ni. O tem se je včeraj prepričal tržaški župan Roberto Cosolini, ki si je dopoldne ogledal delovišči skupaj z direktorjem občinskega urada za javna dela Enricom Contejem, občinskimi tehniki ter s predstavniki podjetja, ki izvaja dela.

Na omenjenem trgu se dela nadaljuje na dveh koncih, izvajalec pa spoštuje predvidene roke. Pred kratkim se je končala obnova kanalizacije in ostalih podtalnih napeljav, gotovo pa bodo ohranili plošče iz laporja, ki so se prikazale med izkopavanjem in so v dobrem stanju. Občina je zaprosila Pristaniško oblast, naj dobavi še nekaj podobnih plošč, da bodo z njimi tlakovali trg. Župan se je včeraj srečal tudi z upravitelji lokalov v Ul. Genova in jim potrdil, da bo podjetje za nekaj metrov premaknilo ograjo ter tako omogočilo postavitev zunanjih mizic in stolov.

tudi v Ulici Trento se delavci ukvarjajo z obnovo podtalnih cevi ter s tlakovanjem ulice. V nekaj dneh bodo dokončali prvi del med ulicama Rossini in Machiavelli, delo se bo nadaljevalo v smeri Trga Panfili.

Trst na kolesarskem portalu bikeitalia

Pilotski projekt tržaške pokrajine Bike-bus se je v teh dneh pojavil na spletnih straneh najpomembnejšega italijanskega kolesarskega portala bikeitalia, ki hvali potezo tržaške ustanove. Pokrajina je projekt začela izvajati 15. aprila, veljal pa bo vsak konec tedna do konca oktobra letos. Kolesarji se s svojimi kolesi lahko »vkrcajo« na avtobuse, ki peljejo na Kras; proti Opčinam in Bazovici ter obratno.

Botanični vrt v nedeljo vabi ljubitelje cvetja

V nedeljo se v Mestni botanični vrt vrača prireditev Invasati, tutti pazzi per i fiori« v okviru katere lahko občani in neprofitna združenja prodajajo, predstavljajo ali izmenjujejo cvetje. Botanični vrt bo brezplačno mogoče obiskati med 10. in 19. uro, prireditev pa pripravljajo Znanstveni muzeji in Občina Trst, in sicer v sodelovanju s kmetijsko zadrugo Monte San Pantaleone in deželnim združenjem Tra Fiori e Piante. Prireditelji napovedujejo bogat spremljevalni program, ki predvideva vodeni ogled užitnih zelišč (od 10. do 12. ure) in predavanje o tem, kako se lahko zdravimo z naravo (ob 16. uri). Po 17. uri je predvidena glasba v živo, dobro pa bo poskrbljeno tudi za najmlajše obiskovalce.

Elektrarna z motorji Wärtsilä v knjigi rekordov

V bližini jordanskega glavnega mesta Aman so odprli največjo elektrarno z motorjem na notranje zgorevanje na svetu. Elektrarno poganja 38 motorjev skupine Wärtsilä s skupno kapaciteto 573 megavtov. Elektrarno so uvrstili v Guinnessovo knjigo rekordov, zgradil jo je konzorcij pod vodstvom same Wärtsilä.

Izlet Primorskega dnevnika na Sicilijo

V soboto, 9. maja, je na sporedu odhod udeležencev na šestdnevni izlet na Sicilijo. Zbrali se bodo ob 5.40 na letališču v Ronkah, od koder bo letalo AZ1356 za Rim Fiumicino vzletelo ob 7.10, vzlet z rimskega letališča proti Palermu pa je predviden ob 10. uri. Priporočamo točnost! Za morebitne zadnje informacije lahko izletniki pokličije spremljevalca skupine na telefonsko številko 346-3693234 ali na agencijo Adriatic srl oziroma na KRUT (tel. št. 040-3720062 ali 040-360072).

Najprej trčenje, potem še pokvarjeni semaforji

Tržaška lokalna policija je včeraj okrog 9.30 obravnavala prometno nesrečo v križišču med ulicama Udine in Pauliana. Zaradi izsiljene prednosti sta med seboj trčila skuter piaggio in motorno kolo BMW, oba voznika sta se po navedbah službe 118 lažje poškodovala. Prepeljali so ju v katinarsko bolnišnico, medtem pa je nastal prometni zastoj. Promet se je sprostil po dobrih 20 minutah.

Ob 11. uri je v mestu prišlo do novih težav v prometu, ko so na območju Ulice Carducci odpovedali semaforji. Lokalna policija je usmerjala promet kake pol ure, dokler niso tehniko odpravili okvare.

ZGONIK - Odobren na predlog odbornika Mirka Sardoča

Proračun brez dodatne bremenitve občanov

Skoraj 3 milijone 800 tisoč evrov, toliko znaša letošnji proračun, ki ga je na zadnji seji odobril zgoniški občinski svet. Ob tem je odobril še kopico sklepov, ki so neposredno povezani s finančnim dokumentom: to so javne storitve na tako imenovano »zahtevo posameznika« in tarife raznih davkov (davka na nepremičnine Imu, davka na neločljive storitve Tasi, davka na odvoz odpadkov Tari). Občinska uprava jih je - kljub skromnejšemu prenosu državnih in deželnih sredstev za skoraj 500 tisoč evrov - oblikovala tako, da bi z njimi čim manj bremenila svoje občane, kar ji je, navsezadnje tudi uspelo.

Finančne dokumente je predstavil odbornik za proračun, davke in osebje Mirko Sardoč. Kar se javnih storitev tiče, je izpostavil dejstvo, da krije občina kar 42,75-odstotni delež letih, to je celih 6 odstotkov več od zakonsko predpisanih 36 odstotkov. Pomeni, da bodo občani v Zgoniku za koriščenje raznih občinskih storitev pla-

MIRKO SARDOČ

FOTODAMJ@N

čali manj kot v drugih občinah.

Davek Imu na drugo stanovanje je bil povečan od 0,74% na 0,76%, a le zato, da ne bo občina črpala iz lastnega proračuna sredstva, ki jih mora potem posredovati državi. Novost pa predstavlja tudi sklep, po katerem lahko lastnik drugega stanovanja lahko odda slednje v brezplačni najem najbližjim sorodnikom (staršem ali sinovom), slednji pa ga lahko uporabljajo kot prvo stanovanje. Olajšava velja za delež katastrskega dohodka do 500 evrov, to je

Seznam javnih del v letu 2015

Samatorca in Repnič: ureditev ekoloških otokov	30.000 €
Zgonik: vzdrževanje športno-kulturnega centra	70.000 €
Nova svetila v petih vaseh v občini	229.000 €
Briščiki in Gabrovec: ureditev ekoloških otokov	40.000 €
Zgonik: izredno vzdrževanje osnovne šole	161.000 €
Vzdrževanje občinskega premoženja	128.678 €
Skupaj	658.678 €

za večino stanovanj v občini.

Davčna osnova davka za neločljive storitve Tasi bo ostala nespremenjena (1 promila za kmetijske zgradbe, 1,75 promile za ostale zgradbe).

Davek na odpadke Tari je lani navrgel občini 318 tisoč evrov. To storitev morajo občani - po zakonu - plačati v celoti. Letos je občinska uprava, vedno po zakonskih normah, uvedla nov izračun tega davka. In sicer na podlagi tako imenovanega fiksnega dela (obsežnosti stanovanja) in spremenljivega dela (števila bivačih v stanovanju). Občinski davčni urad je v tej zvezi pripravil primerjavo. Tako bo enočlanska družina za 100 kvadratnih metrov stanovanja plačala 98,83 evra, dvočlanska pa 173,86 (primerjave objavljamo na drugem mestu).

V zgoniški občini prebiva 214 družin z enim članom, 266 z dvema, 247 s tremi, 123 s štirimi člani, 24 s petimi in 14 družin s šestimi ali več člani (skupaj 888 družin).

Odbornik Sardoč je predstavil tudi letni proračun. Slednji znaša 3 milijone 793.747 evrov. Davek na nepremičnine Imu bo navrgel 390 tisoč evrov, davke na odpadke Tari slabih 350 tisoč evrov. Osebe bo stalo 685 tisoč evrov (to je skoraj 50 tisoč evrov manj kot leta 2013).

Ob proračunu je občinska skupščina odobrila tudi seznam javnih del, ki jih bo občina opravila v letošnjem letu. Teh je šest (podrobneje poročamo o njih na drugem mestu). Med njimi je predvsem pomembno popravilo strehe in izredno vzdrževanje šolskega poslopja v Zgoniku, ki ga je avgusta lani močno prizadel zračni vrtnec. Med ostali mi deli pa gre omeniti še namestitve novih svetil v petih vaseh (Zgoniku, Briščiki, Saležu, Briščah in Koludrovci). Med vsemi je ta postavka (229 tisoč evrov) najbolj izdatna, ko bodo varčna svetila nameščena pa bo to prispevalo k velikemu prihranku električne energije.

M.K.

Tarife davka Tari za leto 2015

Število družinskih članov	Tarifa za 100 kv.m.	Tarifa za število stanovalcev	Skupaj
1	29 €	69,93 €	98,93 €
2	34 €	139,86 €	173,86 €
3	38 €	174,83 €	212,83 €
4	41 €	227,28 €	268,28 €
5	43 €	279,73 €	322,73 €
6 ali več	45 €	323,43 €	368,43 €

SSG - Ob 17.30 V Novinarskem krožku danes o našem teatru

Slovensko stalno gledališče zaključuje bogato sezono z zadnjo domačo produkcijo, praznično komedijo Obiski Vinka Mödendorferja, ki bo v Kulturnem domu na sporedu od danes do 24. maja. Letošnja sezona pa se bo zapirala v spomin tudi zaradi bistvene spremembe, ki jo je uvedel nov ministrski dekret. Ta je namreč SSG uvrstil v seznam italijanskih gledališč relevantnega kulturnega pomena tako kot Stalno gledališče Furlanije Julijske krajine.

Novosti reforme so v zadnjih mesecih burile duhove tudi v našem mestu, zato si je Novinarski krožek zamislil serijo odprtih srečanj o osrednjih tržaških gledališč. Danes ob 17.30 bo v prostorih na Korzu 13 na vrsti pogovor o Slovenskem stalnem gledališču. Predsednik krožka Rino Alessi in novinar Davorin Devetak se bosta pogovorila s predsednico upravnega sveta Brede Pahor in z asistentom umetniškega vodje Igorjem Pisonom. Teme bodo raznolike, od zgodovine, pomena in poslanstva tega gledališča do vseh omenjenih novosti, od letošnje sezone in programskih usmeritev do vloge gledališča, ki se spreminja v sozvočju s kulturnimi, družbenimi, zgodovinskimi spremembami okolja, v katerem deluje.

V Barkovljah o kamniti dediščini in njenih ustvarjalcih

Slovensko kulturno društvo Barkovlje bo drevi ob 20.30 gostilo raziskovalca kamnite dediščine in njenih ustvarjalcev na Primorskem prof. Božidarja Premrla. Na predavanju, ki nosi naslov Slovenski stavbarji in kamnoseki v okolici Trsta, bo ugledni gost spregovoril o svojem raziskovanju kamnarstva na Primorskem in razvejeni rodbini kamnosekov Guštinov. Svoja spoznanja je objavil tudi v knjigi *Podpisano s srcem*, v kateri je vse kamnoseke predstavil z natančnimi življenjskimi podatki iz arhivskih virov. Z njo je av-

tor prispeval h krepitvi zavesti o pomembnosti kamnarske tradicije, vrednosti in lepoti kamnite dediščine v naših krajih.

Prof. Premrl bo v Barkovljah ob diapozitivih predstavil tudi svoje raziskave o barkovljanskih kamnosekih, postregel pa bo z znanimi in manj znanimi zgodbami. Med slednje se prav gotovo uvršča kamnita miza, ki so jo barkovljanski kamnoseki darovali Narodnemu domu v Barkovljah ob njegovem odprtju leta 1897. Občinstvo bo danes zvečer izvedelo tudi, kje se danes nahaja ta miza in kaj

so kamnoseki v njo vklesali.

Božidar Premrl se je rodil 3. februarja 1947 v Vipavi. Doštudiral je primerjalno književnost in slovenščino na fakulteti v Ljubljani, kasneje pa je študijsko in praktično delo posvečal etnološkemu raziskovanju kamnarstva in kulture kamna. Pri tem se še posebej ukvarja z napismi v kamnu, kamnoseškimi in svetimi znamenji, s stavbami s skrilnato kritino in stavbno zgodovino primorskih cerkva in zvonikov, s čimer posega tudi na področje umetnostne zgodovine. (sč)

FERNETIČI - Openski gasilci hitro ukrotili požar

Gorelo tovorno vozilo z avtomobilskimi motorji

Openski gasilci so hitro pogasili požar, ki je ob 17.30 izbruhnil na tovornem vozilu. To je pripeljalo na izvoz avtocestnega priključka pri Fernetičih (v smeri Trsta), kjer je ožen zajejal tovor. Šlo je za avtomobilske motorje, del katerih so uspeli spraviti na varno.

FOTODAMJ@N

Jutri nagrada Massimini Giacomelliju Ferrariniju

Daniela Mazzucato in Max René Cosotti bosta jutri ob 17.30 v gledališču Rossetti izročila državno nagrado Sandro Massimini, ki bo letos razveselila Luco Giacomellija Ferrarinija. Prijatelja nagrajenčeve matere, sopranistke Alide Ferrarini, nista hotela zamuditi tega dogodka, saj mladega pevca in igralka poznata tako rekoč od njegovega rojstva. Nagrado mednarodnega združenja operete bodo podelili petnajstič.

V utemeljitvi piše, da Giacomelli Ferrarini ni samo sin in obenem učenec odlične umetnice, temveč predvsem resen in podkovan profesionallec. »Vsakič, ko vstopim v kako gledališče in se povzpnem na oder, občutim metuljčke v želodcu, pa čeprav se s tega predstava ponavlja že mesece. Vsakič je zame prvič in tisti občutek me prepričuje, da je to res poklic, ki mi je najbolj všeč!« je nagrajenčeva izjava, ki jo je žirija citirala v utemeljitvi.

V Sesljanu bo sobota posvečena Japonski

Center za promocijo ozemlja v Sesljanu (pri hišni številki 56/B) bo v soboto od 9.30 do 18. ure gostil celodnevni dogodek Japonska je tu. Ljubitelji Daljnega vzhoda in navadni radovedneži bodo lahko spoznavali ikebano, aikido, suši, sake in še marsikaj. Najprej bo nastopil predsednik tržaškega združenja Yudansha Kyokai Iwama Aikido Michele Marolla, ob 10. uri bo na vrsti predstavitev ikebane, ob 12.30 bo sledila konferenca o ribjih jedeh in trajnostnem razvoju z degustacijo sušija in japonskih čajev (za slednjo priporočajo predhodno prijavo na tel. št. 345-2626318). Ob 15. uri bo govor o zgodovinskih stikih med Trstom in Japonsko, ob 16. uri bo čas za aikido, ob 16.45 pa za degustacijo sakeja (tudi za to je priporočena predhodna prijava).

Pomoč za Emergency v Afganistanu

Tržaška skupina organizacije Emergency bo ves dan v kavarni Ginger Tea & Cakes v Ul. Annunziata 3 skrbela za pokušnjo t.i. cupcakov, ki so narejeni za to priložnost. Z nakupom kolačka in čaja bodo stranke prispevale denar za center Emergency Anabah v Afganistanu.

Predstavitve zbornika

V miljskem kulturnem centru Gastone Millo na Trgu republike 4 bodo jutri ob 17.30 predstavili zbornik Muggia e il suo Duomo - a 750 anni della fondazione, v katerem so zbrani eseji istoimenskega posveta. Publikacijo bo predstavil Luca Caburlotto, direktor muzejskega pola FJK, prisotne pa bodo pozdravili tudi Neri Nesladek, Silvano Latin in Massimo Pasino.

Brezplačen ogled razstave Veliki Trst

Razstavo Veliki Trst, ki si jo je do zdaj ogledalo že 20 tisoč obiskovalcev, bo v nedeljo mogoče videti brezplačno. Na sporedu je druga nedelja v mesecu, ko so vsi mestni muzeji vstopnine prosti za Tržičane s stalnim bivališčem v Trstu, študente in raziskovalce. Nekdanja ribarnica bo odprta me 10. in 19. uro.

DOLINA - Od danes do torka tradicionalna Majenca

Pomaranča na drevju je polna simbolike

O dolinskem običaju smo se pogovarjali z Borutom Klabjanom

V Dolini se bo danes začela šestdnevna zgodba o odrasčanju, pomladi in pomenu tradicije za življenje posameznika. Vse se bo vrtelo okrog okrašenega drevesa, ki se je pojavljalo v etnografskih publikacijah in celo romanih. V vas prihaja Majenca, vaški praznik mladih Dolinčanov, varuhov in varuhinj izročila zamejske ljudske kulturne dediščine. O pomenu sodelovanja tamkajšnjih ljudi pri Majenci in o tem, kako se okrasijo maj ter zakaj se za njegovo okrasitev uporabljajo agrumi, smo se pogovarjali z zgodovinarjem Borutom Klabjanom, županom Majence leta 2000.

Gre za tradicionalni etnografski običaj. Kje so njegovi začetki oz. kdo si ga je domislil?

Mislilim, da tega nihče točno ne ve. Majenco, kot jo poznamo danes, gojimo od konca druge svetovne vojne. Takrat se je praznik dvigovanja maja in plesa okrog njega spojil s praznovanjem »šager«, ki so se prirejali v različnih obdobjih. Seveda pa to ne pomeni, da običaj ni bil prisoten že prej. Komercialnost vaškega praznika pa sovpada z obdobjem po drugi svetovni vojni.

Postavljanje maja v Dolini ni vezano na nobenega svetnika, ampak na mesec maj in čaščenje pomladi, kajne?

Tako je. Kot vsi ostali mlaji v slovenskem prostoru, kjer njegovo postavljanje pogosto simbolizira prehod mladih fantov v polnoletnost. Medtem

Borut Klabjan je bil župan Majence leta 2000

FOTODAMJ@N

ko v nekaterih vaseh gorijo prvomajski kresovi, se je pri nas dogajanje okrog 1. maja preneslo na prvi majski konec tedna, ko postavljamo okrašeno drevo.

Zakaj vaščani maj okrajujejo s pomarančami?

Tudi meni je ta izbira nejasna. Domnevam, da je to povezano s simboliko, s čaščenjem pomladi, koncem zime in materialnim izobiljem. Pomaranča simbolično predstavlja plodnost,

Majenca: program do nedelje

Tradicionalni praznik se bo začel danes, in sicer ob 16. uri, ko bodo na svoj račun prišli najmlajši obiskovalci, ki se bodo lahko udeležili gasilskih iger. Sledilo bo postavljanje »drevesa pravic« Unicef, med 18. in 22. uro pa bo sledilo ljudsko ocenjevanje vin. Ob 18. uri bodo v cerkvi sv. Martina odprli fotografsko razstavo Saša Ota: Letni časi doline Glinščice.

Jutri se bo program nadaljeval v galeriji Torkla - Oil Bar, kjer bodo ob 18.30 uri odprli fotografsko razstavo Oljke v Bregu. Ob 19. uri bodo v dvorani SKD V. Vodnik odprli razstavo domačih likovnikov, ob 21. uri pa bo na programu koncert s sku-

pinama Sardoni barcolani vivi in Mu-stachios.

Osrednji dogodek letošnje Majence bo v **soboto** ob 20.30, ko se bo začelo slovesno postavljanje maja. Ob 18.30 bo potekalo nagrajevanje 59. občinske razstave vin in 18. Občinske razstave ekstrapredviškega oljčnega olja. Uro prej pa bo skozi Dolino šla parada starodobnih vozil.

V **nedeljo**, 10. maja, se bo dogajanje začelo ob 17.30, ko bo nastopil Pihalni orkester iz Loč. Uro kasneje bo nastopila folklorna skupina SKUD Pontes - Mostovi. Ob 19.30 bo sledil prihod partnerjev in partneric na Gorico, ob 20. uri pa ples z ansambлом Kraški muzikanti.

razkošnost, izobilje. Pozneje so se na drevesu znašli tudi kolači, zastavice in trakovi.

Je pa Majenca simbolično povezana predvsem z odrasčanjem ...

Za Majenco je značilna večplastna simbolika. Poleg prebujanja pomladi, Majenca pomeni tudi prehod iz nekega življenjskega obdobja v drugo; fantje postanejo moški, dekleta pa ženske. Navsezadnje pa je Majenca vezana tudi na širšo mitološko predstavo v zgodovini Evrope.

Koliko se Majenca danes razlikuje od tiste iz preteklosti?

Mislilim, da se kar precej razlikuje. Omenil bi predvsem postopek po-

stavljanja maja. Nekoč so to ročno počeli močni fantje, ki so bili vajeni težkega dela od jutra do večera. Ročno so dvigovali maj, ki je bil bistveno manjši in manj težek. Ker pa danes stremimo k vedno višjemu in posledično težjemu drevesu, si pač moramo pomagati s stroji.

Kdo lahko postane župan oz. županja Majence in kakšne so njune dolžnosti?

Župana izberejo neporočeni fantje in neporočena dekleta. Včasih ni bilo tako. Ženske v tej zadevi niso imele besede. Sredi 80-tih let prejšnjega stoletja pa se je uradno oblikovala dekleška skupina, ki je začela imenovati

Maj okrasijo s pomarančami, kolači, zastavicami ...

FOTODAMJ@N

svojo uradno predstavnico. Danes so volitve mešane, Majenco pa zastopata kar dva župana. Od njiju se pričakuje, da vodita organizacijo dogodka, sta namreč zadolžena za pripravo praznika, ki ga v medijih osebno zastopata.

Kako Dolinčani prenašajo kulturno dediščino na nove generacije?

Nekateri vaščani so bolj angažirani, drugi manj. Čeprav vaščani živijo s praznikom, to še ne pomeni, da so vsi dovezetni za ohranjanje tradicije. V zadnjih letih se spreminja odnos do običaja. Zanj so se začeli zanimati celo vaščani drugih vasi, ki jim je dolinsko vaško življenje pri srcu.

Pa končajmo našo zgodbo o drevesu ... Od kod prihaja letošnji maj?

Drevo prihaja iz Kočevja, s katerim je Občina Dolina pobratena. Na več kot 10 metrov visoko drevo bomo pritrtili češnje, pod katero bomo obesili dva okrašena »krancja«. V soboto zvečer bomo težak maj nosili skozi vas. Slikovit obred, pa čeprav v zadnjih letih drevo ročno nosimo samo zadnjih sto metrov. Za kaj več žal nimamo moči. Dekleta med tem časom skrbijo za jedačo in pijačo. Okrašeni maj dvigujemo med eno in peto uro zjutraj, nakar zapojemo dve dolinski himni. Veselica oz. ples okoli maja pa se po tradiciji začne v nedeljo ...

Sanela Čoralič

SVETI IVAN - Kipar Edoardo Coral je že več dni na delu

Pri Bošketu nastaja umetnina v spomin na »drevo mušljjev«

Na zelenici sredi krožišča svetovianskega Bošketa se že dva tedna mu di kipar Edoardo Coral, ki vneto ustvarja svojo umetnino in se pri tem ne meni za promet, ki ga obkroža. Na mestu, kjer je več kot stoletje kraljevala platana, ki so ji domačini ljubkovalno pravili »drevo mušljjev«, bo v kratkem stala lesena skulptura - velika školjka s podobno ženske.

Svetoivančani so bili na platano zelo navezani. Starejši se še spominjajo, ka-

ko je sredi dvajsetega stoletja po vsej okolici dišalo po mušljih, ki jih je prodajalka Livia predvsem v zimskih mesecih pekla na štedilniku in ponujala mimo dočim. Pozneje so tam namesto školjk začeli prodajati pečene kostonje, platana pa je postala eden najbolj prepoznavnih svetovianskih simbolov. Nazadnje pa je tržaško občinsko osebje ugotovilo, da je drevo v bistvu suho in kljub vzdrževanju ter odstranjevanju vej ni bilo možnosti, da bi ga ohranili.

Odločili so se za njegovo odstranitev, veliko domačinov pa se s tem nikakor ni hotelo sprijazniti. Rajonski svet je nato sprejel predlog svetnika Edvarda Krpeža, da se iz debla platane izdelata kip.

»Te odločitve se domačini konec koncev veselijo. Potolazila jih je. Marsikdo se mi radovedno približa in sprašuje, kaj bom izklesal. Les pa je zelo trd in odporen, v njem je tudi več žebelj: od samega začetka sem vedel, da bo delo zelo naporno,« je povedal tržaški kipar Edoardo Coral. Razložil je, da bo v

Edoardo Coral se »spopada« s trdim deblom

FOTODAMJ@N

lesu upodobil veliko školjko, na drugi strani pa prodajalko. S svojim orodjem se tam zadržuje vsak dan, delal je tudi prvega maja: »Ljudje so me spraševali, zakaj delam tudi prvega maja. Toda to je moj konjiček, saj se s kiparstvom ne moreš preživljati. Eni gredo prvega maja v gore, drugi na morje, jaz se zabavam s kiparstvom.« Sam predvideva, da bo ob ugodnem vremenu kip dokončan čez slaba dva tedna, nakar bodo domačini lahko občudovali »spomenik drevesu mušljjev.« (af)

LIONS KLUB Cristicchiju nagrada Tomizza 2015

SIMONE CRISTICCHI

ARHIV

Rimski kantavtor in gledališčnik Simone Cristicchi je letošnji dobitnik nagrade Fulvio Tomizza, ki jo tržaški Lions klub Evropa podeljuje v spomin na istrskega pisatelja. Slavnostna podelitev bo v soboto, 23. maja, v barkovljanskem Greif hotelu.

Nagrado Tomizza podeljujejo osebnostim, ki si prizadevajo za vzajemno poznavanje in mirno sobivanje različnih narodov, ki živijo na italijansko-slovenskem-hrvaškem ozemlju. V preteklosti so jo med drugimi prejeli Predrag Matvejević, Ciril Zlobec, Giacomo Scotti in Paolo Rumiz. Simone Cristicchi si je nagrado zaslužil z gledališko predstavo Magazzino 18, v kateri je obdelal dramatično epopejo istrskih optantov in ezulov, ki je bila italijanski javnosti dolga desetletja nepoznana.

slovensko stalno gledališče
OSNOVNI ABONMA

Slovensko stalno gledališče
NOVA UPRIZORITEV!

Vinko Moderndorfer
OBISKI
režiser Vinko Moderndorfer

8. maja, ob 20.30 - **premiera** (prvi petek)
9. maja, ob 20.30 - prva sobota
14. maja, ob 20.30 - prvi četrtek
15. maja, ob 20.30 - drugi petek
16. maja, ob 20.30 - druga sobota
17. maja, ob 16.00 - prva nedelja
22. maja, ob 20.30 - tretji petek
23. maja, ob 19.00 - tretja sobota
24. maja, ob 16.00 - druga nedelja

v Mali dvorani
z italijanskimi nadnapisi
(rezervacija je obvezna)

BLAGAJNA SSG: od ponedeljka do petka 10.00-15.00 in uro in pol pred začetkom predstav
Tel. 040 2452616 / brezplačna številka 800214302
www.teaterssg.com

KOSTANJEVICA - Mladinski pevski zbor Emil Komel

Suvereno in navdušujoče

Mlade goriške pevce in pevke vodi David Bandelj

MATEJ VIDMAR

Mladinski pevski zbor Emil Komel iz Gorice je s svojim nastopom v dvorani Frančiškanskega samostana na Kostanjevici nad Novo Gorico odprl enaindvajseto koncertno sezono Glasba z vrhov svetega Frančiška, ki jo prireja Kulturni dom Nova Gorica. Priljubljen cikel je namenjen izstopajoči mladinski glasbeni poustvarjalnosti širšega primorskega, zamejskega, beneškega, in furlanskega prostora. Vključitev tega zbora v koncertni niz je bila naravna odločitev, saj si je vokalni sestav pod vodstvom Davida Bandelja, s številnimi nagradami na različnih tekmovanjih, pridobil sloves. Presenečal ni niti visoki obisk koncerta, ki je zapolnil vse kote dvorane. Nekateri so koncertu raje prisluhnili v vrtu dehtečih burbonk, kamor se je glasba razlegala skozi odprla okna in prepletala s petjem ptic.

Program, ki ga je zborovodja za

mlade pevke in pevce v povprečni starosti okrog štirinajstih let pripravil, je bil ambiciozen. Mladi glasovi so se izbranim delom, ki so v prvem delu večinoma temeljili na vokalni cerkveni glasbi 16. stoletja, in v drugem na priredbah domačih ljudskih pesmi, lepo prilegali in izlivali v spev ubranih harmonij. Petje zbora je bilo odeto v čistino in bistrino živahne barvitosti mladih glasov, ki v tej stopnji razvoja omogoča močan glasovni razpon.

David Bandelj je skozi dolg proces kultiviranja mladih glasov, pri katerem je na začetku sodelovala Damijana Čevdek Jug, pevce pripeljal na zavirljivo tehnično stopnjo, ki se približuje zrelem odraslim zborom. Zborovodji na področju tehnične izvedbe uspe držati te drobne (ne)obrušene bisere trdno pod nadzorom. V interpretativnem smislu pa pusti, da je barva zvoka preprejena prav s tistim

mladostniškim žarom, ki ga okarakterizira izredna živahnost in radoživost. Lastnosti, ki dodajo zvočnosti zbora tisti odtenek posebnosti in drugačnosti, zaradi katerih pritegne pozornost.

Na celovečernem nastopu, ki je bil za mlade pevce velik izvajalski zalogaj, katerega pa so izpeljali suvereno in navdušujoče, sta bili tudi dve noviteti. Skladbi Zasadi si drevo Patricia Quaggiata in priredba istrske ljudske Kantaj Nineta, ki jo je Andrej Makor posvetil prav temu sestavu, sta lepo zaokrožili zborovski večer.

Cikel Glasba z vrhov svetega Frančiška se bo nadaljeval v torek s koncertom Mladi talenti SCGV Emil Komel, na katerem se bodo predstavili najboljši učenci solisti, prejemniki zlatih plaket na raznih državnih in mednarodnih tekmovanjih.

Metka Sulič

NORA GREGOR - Gostovanje trijezične uprizoritve in razstave

Norina zgodba tudi na graških odrskih deskah

Po uspehu na novogoriškem, ljubljanskem, goriškem in tržaškem odru se trijezična mednarodna uprizoritev *Nora Gregor - skriti kontinent spomina* seli še v Gradec. Premiera v priznanem gledališču Schauspielhaus bo jutri zvečer.

Uprizoritvi, ki je nastala v koprodukciji štirih gledališč treh sosedskih narodov (Slovensko narodno gledališče Nova Gorica, Slovensko mladinsko gledališče iz Ljubljane, Il Rossetti - Stalno gledališče FJK iz Trsta in Schauspielhaus iz Gradca), bodo v glavnem mestu avstrijske Štajerske naklonili posebno pozornost. Predstavo, katere avtorica in režiserka je Neda Rusjan Bric, so uvrstili v program Tedna Evrope, ki ga v maju organizirajo ob letošnji 70. obletnici konca druge svetovne vojne. Uprizorjena zgodba se vsebinsko navezuje na ta zgodovinski dogodek, saj ne govori le o življenju priznane igralko Nore Gregor, temveč tudi o napetih odnosih med sosednjimi narodi, ki nastanejo zaradi družbenih okoliščin in vojn.

Pod sloganom *Nora v mestu* tudi v Gradcu, kot doslej v Trstu, Gorici, Ljubljani in Novi Gorici, potekajo sprem-

V graškem gledališču so postavili tudi razstavo goriškega Kinoateljaja

ljevalni dogodki. V salonu graškega gledališča je že dva tedna postavljena multimedijaska razstava *Nora, du bist ein Engel!*, ki jo je Igor Devetak s sodelavci uredil za goriški Kinoateljaja in spremlja predstavo na njenih gostovanjih, konec aprila pa so v komorni dvorani teatra predstavili tudi roman *Weit Weg von Wien*, ki ga je Hans Kitzmüller, književ-

nik iz Bračana, posvetil Nori Gregor; izbrane odlomke iz knjige je med večerom prebral Gerhard Balluch, ki je med najbolj cenjenimi avstrijskimi igralci in tudi sam nastopa v predstavi o goriški igralki. Pri organizaciji graškega gostovanja je sodeloval slovenski kulturni center SKICA z Dunaja, ki skrbi za promocijo slovenske kulture v Avstriji. (km)

BENETKE - 56. mednarodni bienale

Prihodnosti sveta

Danes odprtje slovenskega paviljona, v katerem se predstavlja JAŠA

V Benetkah bo od 9. maja do 22. novembra potekala 56. mednarodna umetnostna razstava - likovni bienale. Kurator Okwui Enwezor je za temo letošnje razstave izbral Vse prihodnosti sveta. Na bienalu bo tako v prehajanju meja med likovno umetnostjo, glasbo in filmom iskal odgovore na krize današnjega časa. Slovenijo bo zastopal JAŠA Mrevlje Polak s projektom Zaklop/Nasilna nuja za utelešeno prisotnost. Odprtje slovenskega paviljona bo že danes ob 12.30 v Arzenalu, slavnostna govornica bo ministrica za kulturo Julijana Bizjak Mlakar, goste pa bosta nagovorila tudi Janez Škrabec, podpornik projekta in direktor podjetja Riko, ter veleposlanik Iztok Mirošič.

»V slovenskem paviljonu bi rad mednarodno publiko soočil s celostno izkušnjo projekta kot živim funkcionalnim mehanizmom, katerega gonilo je solidarnost vseh elementov: postavitve, posameznih celic, vizualnih elementov, luči, projekcij, zvoka in performansa,« je zapisal JAŠA. »Na ta način želim ustvariti in omogočiti celostno izkustvo solidarnosti kot učinkovitega načina delovanja. Verjamem v kontinuirano in trajnostno sodelovanje kot osnovo za razvoj in sporočilnost projekta.«

JAŠA je za osrednje teme projekta izbral upor, sodelovanje in upanje. Osnovno performativno telo bodo sestavljali Mrevlje Pollak, Goričan Michele Drascek, ki je tudi kustos projekta, Janez Vidrih in Tine Grgurevič. Pridružili se jim bodo zunanji performerji. Projekt bo trajal vseh 28 tednov bienala. Organizator predstavitve je Umetnostna galerija Maribor (UGM).

Kurator Beneškega bienala 2015, 51-letni Nigerijec Okwui Enwezor, je koncept

bienala zastavil kot oder, ki omogoča raziskovanje naše pozicije v zgodovini. »Kako lahko umetniki, misleci, pisci, skladatelji, koreografi, pevci in glasbeniki skozi medij podobe, predmeta, besede, giba, akcije, zvoka združujejo ljudi v procesih opazovanja, poslušanja, odzivanja, govorjenja, da bi skozi razumevanje stanja nemira sodobnega časa? Kakšna materialna, simbolna ali estetska, politična ali družbena dejanja bodo spodbudila nastanek razstave, ki zanika ujetost znotraj meja konvencionalnih oblik predstavitve sodobne umetnosti?« Poudarek razstave bo torej na kolaborativnih praksah, ki v razstavnem prostoru vnašajo aktivno participacijo in povezovanje med umetniki in publiko, zato JAŠEV projekt odlično sovпада s konceptom celotnega bienala.

Mednarodna umetnostna razstava bo ob 120-letnici prireditve ponudila številne presežke. Kar 136 umetnikov iz 53 držav bo pokazalo več kot 700 umetniških del, nacionalnih paviljonov bo 89. Okoli dve tretjini sodelujočih je letos v Benetke povabljenih prvič. Po več umetnikov bo zastopala Belgijo, Kitajsko, Irak in Ukrajino, medtem ko bo denimo ZDA zastopala Joan Jonas, Veliko Britanijo Sarah Lucas, Dansko Danh Vo, Švico Pamela Rosenkranz in nizozemsko Herman de Vries.

Osrednje mesto bo na Enwezorjevi razstavi imela arena, ki jo je zasnoval britanski arhitekt David Adjaye in bo umeščena v osrednji razstavnem prostoru. V njej bodo igralci vsak dan prebirali Kapital Karla Marxa, vrstico za vrstico, vedno znova. »Ne želim statične razstave, želim nekaj živega, kar se vsak dan spreminja,« je dejal kurator.

filmi@primorski.eu **GREMO V KINO**

Leviatan

Režija: *Andrey Zvyagin*
Igrajo: *Elena Lyadova, Vladimir Vdovichenkov, Aleksey Serebryakov, Roman Madyanov, Anna Ukolova in Sergey Pokhodaev*
Rusija 2014

Ocena: ★★★★★

Ruski film, ki se je potegoval za oskarjevo nagrado za najboljši tujejezični celovečerec, si je pred letom dni v Cannesu zagotovil nagrado za najboljši scenarij. Režiser Andrey Zvyagin stev s svojimi deli vselej naleti na izjemen uspeh, kot se je to že zgodilo z Vrnitvijo, s katero je prav iz Cannesu pred dvanajstim leti odnesel zlato palmo.

V Leviatanu tokrat pripoveduje o Kolji, prizadevnem očetu in možu, ki živi v majhnem mestecu ob Barenstovem morju na Severu Rusije in je lastnik avtomobilske delavnice. Njegovo podjetje stoji ob hiši, v kateri prebiva z mlado ženo Liljo in sinom iz prejšnjega zakona Romo. Župan mesta Vadim Šelevjat mu hoče zaradi idealne lege zemljišča tik ob morju posestvo zrušiti in zemljo zaseči, da bi tako postala občinska last. Kolja se s tem seveda ne strinja in se zato obrne do starega prijatelja Dimitrija, ki je medtem postal uspešen odvetnik v Moskvi.

To je v bistvu samo uvod v impozantno razmišljanje Zvyaginsteva o življenjskih temah, ki jih avtor tokrat razvije s pomočjo političnega filma. Delo pa je hkrati freska sedanje ruske situacije ob stalni kontaminaciji zasebnega in javnega življenja, ki nam opisujeta propad velike države za posledicami politične korupcije in verske nedoslednosti.

V centru pripovedi ostaja vedno človek. Nemočni, mali junak, ki skuša trmasto a hkrati tudi prepričano in pošteno kljubovati težavam, ki mu jih oblast vedno znova postavlja kot pregrado mirnemu življenju. V ospredju ostaja tako tudi nenapisano vprašanje, s katerim nas režiser stalno sprašuje, kaj počnemo tukaj in kakšen je navsezadnje razlog naše prisotnosti na svetu in v družbi.

Neskončni mlini birokracije in omejenost sodnih postopkov, ki le togo predpisujejo pravila, ne da bi pri tem presodili situacijo, pa nam seveda niso v pomoč, da bi na režiserjevo vprašanje odgovarjali z velikim optimizmom ... (Iga)

POGLEJ TRAILER!

ITALIJA - Pričakovana predsednikova poteza

Predsednik Mattarella podpisal volilni zakon

RIM - Predsednik republike Sergio Mattarella je včeraj podpisal volilni zakon za poslansko zbornico, ki bo v kratkem objavljen v Uradnem listu. Pred tem je zakon podpisal predsednik vlade Matteo Renzi; zakon, ki je znan kot Italicum, bo vsekakor stopil v veljavo prvega julija prihodnjega leta. Renzi in podporniki zakona so zadovoljni s predsednikovim podpisom, nasprotniki pa razočarani, saj so upali in pričakovali, da bo Mattarella zakon, kot se temu pravi, vrnil v parlament in ga tako dejansko razveljavil.

Predsednikov podpis je bil pričakovani, saj je Kvirinal že pred dnevi dal vedeti, da je Italicum skladen z ustavnimi določili in da ni pravno-proceduralnih razlogov za njegovo zavrnitev. Pravni svetovalci predsednika republike so ocenili, da je nova zakonodaja različna od prejšnje, o kateri so ustavni sodniki izrazili velike pomisleke. Sporna je bila zelo nedorečena volilna nagrada, sporna je bila tudi izvolitev poslancev, o katerih so dejansko odločala tajništva političnih strank in ne volivci. Italicum določa točno opredeljeno večinsko nagrado (lista, ki preseže 40 odst. glasov), uvaža tudi nekdanje preference, tako da bodo »imenovani« in ne izvoljeni le nosilci kandidatnih list v posameznih volilnih okrajih.

Renzi in Demokratska stranka sta, kot rečeno, zelo zadovoljni s predsednikovim podpisom, ki je tako ali drugače okrepil politično vlogo predsednika vlade. Slednji sedaj računa, da bo parlament čim prej uzakonil ustavne reforme, začeni s preustrojem senata, ki je neposredno vezan na poslansko volilno zakonodajo. Renzi bo moral glede senata najbrž

nekaj popustiti svojim nasprotnikom v DS, ki v zgornjem domu parlamenta lahko pogojujejo vlado.

V opoziciji so razočarani, ker so upali, da Mattarella ne bo podpisal Italicuma. Do predsednika republike so precej kritični v Gibanju 5 zvezd, ostale opozicijske komponente pa so previdnejše. Posebno Forza Italia, katere senatorji in poslanci so v prvem branju podprli volilni zakon, ko je bil še v veljavi t.i. Nazarenov dogovor med Renzijem in Silviom Berlusconiem. V resnici je poslanska

zbornica v petek odobrila ista pravila, ki so prej doživela podporo Berlusconijeve stranke.

Pisani parlamentarni opoziciji ostaja sedaj možnost ljudskega referendumu, za katerega je treba zbrati podpise in potem prepričati volivce, da zakon zavrnejo. To je precej zahtevna naloga, zato nekateri upajo, da Italicum ne bo prestal ustavne presoje. Pravniki so glede tega še kar razdeljeni. Nekateri so prepričani, da so nova volilna pravila skladna z ustavnimi načeli, drugi pa ne.

Predsednik republike Sergio Mattarella in v ozadju premier Matteo Renzi ANSA

ZAGREB - »Še veliko Srbov bo moralo zapustiti Hrvaško«

Protisrbski izpadi desničarske evropske poslanke Ruže Tomašić

ZAGREB - Hrvaška evropska poslanka in predsednica Hrvaške konservativne stranke (HKS) Ruža Tomašić je z izjavo, da bo še veliko Srbov moralo zapustiti Hrvaško, sprožila odzive ne samo na Hrvaškem, temveč tudi v Srbiji in BiH. V Beogradu pričakujejo, da se bo hrvaški državni vrh ogradil od takšnih izjav. Tomašićeva se je med nedeljskim obiskom v Vukovarju odzvala na izjavo srbskega ministra za delo Aleksandra Vulina, ki je ocenil, da mora Hrvaška pri postopkih za vojne zločine najprej počistiti pred svojim pragom oziroma svoje dvorišče, nato pa lahko opozarja druge.

»Naj molijo, da ne bomo počistili svojega dvorišča, kajti če bomo začeli čistiti, bo še zelo veliko Srbov iz Hrvaške moralo oditi v Srbijo,« se je odzvala Tomašićeva. Dodala je, da Srbi koristijo Hrvaško kot sa-

Evropska poslanka je razburila duhove tudi v Srbiji in BiH

ANSA

mopostrežbo in blagajno, ne da bi karkoli prispevali. Ob tem je omenila, da je treba razveljaviti hrvaški zakon o amnestiji. Po njeni oceni bi v tem primeru iz Hrvaške odšlo več kot 1700 Srbov, ki naj bi, po njenih

besedah, bili povezani z vojnimi zločini. Hrvaška je zakon o splošni amnestiji sprejela leta 1996, z njim pa je udeležencem upora proti državi oprostila kazniva dejanja med vojno, a ne tudi odgovornosti za vojne zločine.

Izjavo Tomašićeve je hrvaška varuhinja za človekove pravice Lora Vidović ocenila kot diskriminatorno, češ da ne prispeva k strpnosti v družbi in ne spodbuja sožitja. Da gre za neprimerne in nesprejemljive izjave so ocenili tudi v vladni Istrskem demokratskem zboru (IDS). Od Tomašićeve so zahtevali, naj se opraviči vsem hrvaškim državljanom, še posebej pripadnikom srbske manjšine.

Posebej ostro se je odzval zunanji minister Bosne in Hercegovine Igor Crnadak, ki je izjavo hrvaške političarke včeraj označil za fašistično.

Po njegovem mnenju je Tomašićeva grozila Srbom in jih žalila kot narod. Takšne izjave pa so škodljive tudi za idejo EU in proces sprave v regiji, je dodal v sporočilu za javnost.

V srbskem časniku Blic so Tomašićevo včeraj predstavili kot »hrvaškega Šeslja«. Izpostavili so, da si hrvaška evropska poslanka prizadeva za etnično čiščenje. Navedli so tudi izjavo srbskega zunanjega ministra Ivica Dačića, ki pričakuje, da se bo hrvaški državni vrh ogradil od podobnih izjav.

Tomašićeva je sicer znana po sovražnem govoru do Srbov. Med drugim je pred časom dejala, da »pripada Hrvaška Hrvatom, vsi ostali pa so gosti«. Kontroverzna političarka je na Hrvaško prišla v začetku 90. let prejšnjega stoletja iz Kanade, kjer je bila policistka. Po vrnitvi je bila v varnostni službi hrvaških predsednikov Franja Tuđmana in Stjepeta Mesića. Letos je bila izbrana za predsednico nove zunajparlamentarne stranke HKS.

Pred tem je vodila skrajno desno Hrvaško stranko prava - Ante Starčević (HSP AS), ki je v predvolilni koaliciji s HDZ. V Evropski parlament je bila izvoljena na lanskih volitvah na koalicijskem seznamu HDZ in je dobila največ glasov na seznamu desne koalicije - 107.000. (STA)

LONDON V Veliki Britaniji danes volitve z negotovim izidom

LONDON - Britanski politični voditelji so se včeraj pognali v zadnji boj za glasove volivcev. Ti bodo svojo voljo na voliščih po vsej državi izrazili danes izid pa velja za enega najmanj gotovih doslej.

Obeta se možnost, da sploh ne bo jasnega zmagovalca in morebiti tedni pogajanj glede oblikovanja vlade. Za največji delež glasov se potegujejo trenutno vladajoči konservativci Davida Camerona in laburisti pod vodstvom Eda Milibanda. Čeprav tako Cameron kot Miliband vztrajata, da še vedno verjameta v možnost absolutne večine v prihodnji sestavi parlamenta, se zdi to glede na ankete le malo verjetno.

Glede na najnovejšo analizo različnih javnomnenjskih raziskav trenutno podpora konservativcev znaša 34 odstotkov, laburistov pa 33 odstotkov. Sledi jima evroskeptični Ukup s predvidenimi 14 odstotki glasov podpore, tem pa liberalni demokrati z osmimi odstotki.

Pozornost se v dneh pred volitvami vse bolj obrača k zavezništvom in koalicijskim dogovorom, ki bi jih lahko največji stranki po volitvah sklepali z manjšimi.

KIJEV - V Ukrajini spet nemirno

Ob pogovorih tudi več kršitev premirja

Na vzhodu država so v zadnjih dneh zabeležili več novih kršitev premirja na obeh straneh

ANSA

KIJEV - V zadnjih 24 urah je bilo na vzhodu Ukrajine ubitih pet ukrajinskih vojakov, še 12 pa jih je bilo ranjenih, je včeraj sporočil predstavnik ukrajinske vojske Andrij Lisenko. Februarski mirovni dogovor iz Minska je očitno v težavah, zato so se danes v beloruski prestolnici znova sestali predstavniki sprtnih strani. Kot poroča nemška tiskovna agencija dpa, so se v Minsku sestali predstavniki Ukrajine, Rusije in Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (Ovse). Srečanja za zaprtimi vrati naj bi se udeleževali tudi predstavniki proruskih separatistov iz regij Doneck in Lugansk.

Pogovarjali naj bi se, kako pri življenju obdržati mirovni dogovor, ki je bil sklenjen februarja. V EU so že nakazali, da bi lahko še zaostri sankcije proti Rusiji, če ne bo polno uresničevala določil iz Minska. Ruski zunanji minister Sergej Lavrov pa vrača očitek, da EU miži pred kršitvami premirja, ki jih izvajajo ukrajinske sile. Opazovalci Ovseja so sicer v soboto objavili poročilo, da sta obe strani, tako ukrajinska vojska kot separatisti, premirje skupno prekršili več kot dvajsetkrat.

Kot je povedal tiskovni predstavnik ukrajinskih sil Lisenko, je bilo v zadnjih 24 urah na vzhodu Ukrajine ubitih pet ukrajinskih vojakov. Štirje so umrli, ko je njihovo vozilo pri kraju Avdjivka zapeljalo na mino, peti pa je bil ubit iz zasede.

ITALIJA - Politika

Civati je zapustil DS

Poslanec Giuseppe Civati

RIM - Poslanec Giuseppe Civati je včeraj zapustil Demokratsko stranko in istočasno njegovo parlamentarno skupino. Njegova odločitev nikakor ni nepričakovana, saj je bil Civati že dalj časa zelo kritičen do predsednika vlade Mattea Renzija in do njegovega vodenja DS. Civati bo za sedaj prestopil v mešano poslansko skupino, razmišlja pa o oblikovanju nove levo usmerjene stranke, katere sestavni del naj bi postala SEL Nichija Vendola. SEL je včeraj navdušeno pozdravila Civatijev odstop iz DS.

Poslancu iz Lombardije menda za sedaj ne bodo sledili drugi parlamentarci Renzijeve stranke, čeprav v prihodnjih dneh ne gre izključiti presenečenja. Posebno v senatu, kjer bi se lahko rodila nova leva parlamentarna skupina s predstavniki SEL, oporečniki iz vrst DS in nekdanjimi pristašev Gibanja 5 zvezd.

Civati in Renzi sta bila nekaj časa sopotnika pri globoki prenovi največje levosredinske stranke, potem pa sta se politično razšla. Medtem ko je Renzi »osvojil« stranko, je bil Civati vse bolj kritičen do aktualnega predsednika vlade. »Ne gre za osebna, temveč za izrazito politična razhajanja,« je odnose z Renzijem po odhodu iz stranke komentiral Civati.

V DS ostajajo vode vsekakor še naprej razburkane. Po torkovi splošni stavki so nekateri vidni voditelji levih struj očitali Renziju, da je v prvi osebi odgovoren za protest šolnikov. Predsednik vlade je tudi najbrž zaradi velikega uspeha stavke izrazil pripravljenost za dialog s šolskimi sindikati.

GORICA - Jeza sindikatov zaradi hiranja industrije

Še en udarec za Goriško

»Izgubljen je še en del goriške industrije. Gorica je opustošena in v vse bolj dramatičnih razmerah. Zaprtje tovarne Siap, zgodovinskega obrata grupe Carraro, nas v sindikatu pušča osuple.« Tako sta tajnika sindikatov CGIL in CISL, Paolo Liva in Umberto Brusciano, odreažirali na vest, da je Gorica še ob eno tovarno.

»Skrajno zaskrbljeni smo zaradi usode 70 družin, ki so pahnjene v veliko stisko zaradi nesrečne izbire o zaprtju tovarne in tudi zaradi posledic, ki jih bo to imelo v širšem goriškem okolju, na katerem industrijski sektor nezadržno hira,« nastali položaj komentirata sindikalista.

»Zaprtje tovarne Siap je samo zadnji tovrstni dogodek na Goriškem. Še večjo jezo povzročata dejstvo, da cenovno neusmiljenih finančnih potez, ki se ne zmejnijo za vrednote in za osebe, bodo ponovno plačali izključno delavci in njihove družine,« grenko dodajata tajnika: »Ne moremo se sprijazniti z dejstvom, da je zaprtje tovarne Siap odgovor grupe Carraro bankam, delničarjem in ostalim članom, ki za ponovni dvig podjetja zahtevajo krčenje stroškov, te pa najprej poiščejo tam, kjer jih je najbolj enostavno najti - med "osebjem". Kakšen napor!«

»Zato da bi zadovoljili banke, raje odslovijo zaposlene, kot pa da bi predlagali resne in verodostojne industrijske načrte ter stavili na povečanje proizvodnje s ciljem večje konkurenčnosti na tržišču. Slednje bi bile najbolj logične izbire, zato da bi povečali vrednost delnic,« trdita Paolo Liva in Umberto Brusciano: »Skratka, še en udarec za Goriško! Še do nedavnega smo morali poslušati izjave, češ da vse poteka na najboljši možen način, da so restavracije in letala vedno polni, da moramo zato biti vedri in zaupljivi, ker da bo gospodarstvo kmalu spet raslo. V resnici pa vse bolj ugaša upanje, da bodo stvari šle na bolje. Za takšno stanje pa plačujejo predvsem delavci. Njim, ki sedaj dan in noč bdijo nad svojo tovarno, naj gredo na šaka solidarnost in naša prizadevanja.«

GORICA - Učinki zaprtja tovarne Siap

Na kocki usoda dvestotih

Ob delavcih tvegajo mesto zaposleni v menzi, kavarni in podizvajalskih podjetjih - V petek deželno omizje

Deželna uprava Furlanije Julijske krajine naj bi v tem tednu, najverjetneje že jutri, organizirala srečanje, na katerem bo govor o možnih ukrepih za rešitev tovarne Siap v Gorici. Kot je Primorski dnevnik že poročal, je zaradi napovedanega zaprtja tovarne v lasti skupine Carraro na kocki kar sedemdeset delovnih mest: delavcem lastniki predlagajo premestitev v Maniago ali Campodarsego v Veneto, kar pa je za mnoge, ki imajo v Gorici družino, neizvedljivo. »V resnici je zaradi zaprtja tovarne pod vprašajem veliko več delovnih mest. Ob samem obratu je namreč treba upoštevati zaposlene v menzi in v kavarni, ob tem pa združje in podizvajalska podjetja, ki s tovarno sodelujejo. Govorimo o skoraj 200 delovnih mestih. Tega si Goriška enostavno ne more privoščiti, saj je problem pomanjkanja dela že zdaj pereč. Zato pričakujemo, da bo dežela FJK - tako kot v primeru tovarne Electrolux - ukrepala,« je povedal predstavnik sindikata FIOM-CGIL Livio Menon.

V pričakovanju na posredovanje politike so obupani delavci na torkovi izredni skupščini odločili za prekinitev proizvodnje in zasedbo tovarne, dokler si ne bo vodstvo družbe Carraro premislilo in preključilo odločitve o zaprtju. Včerajšnji dan so preživeli pred glavnim vhodom v Ulici Brigata Casale v Stražah, kjer so zaplapolale zastave sindikalnih združenj. Namestili so tudi transparent enotnega sindikalnega

Delavci tovarne Siap pred tovarno

BUMBACA

predstavnštva delavcev podjetja Carraro. Tako kot v torko so se jim pridružili sindikalisti, solidarnost jim je prišla izraziti tudi pokrajinska odborica za delo Ilaria Cecot, ki polže sledi zadevi in je bila včeraj v stiku z deželno odborico za delo Loredano Panariti, goriški župan

Ettore Romoli pa je že v torko urgiral pri predsedniku dežele FJK in odborniku za proizvodne dejavnosti Sergiu Bolzonellu, ki je napovedal sklic omenjenega omizja že za ta teden. Romoli se namerava srečati tudi z vodstvom družbe Carraro, datum sestanka naj bi bil znan danes.

GORICA - IrisAcqua

Z novo cevjo do čistejše Soče

Pred gradnjo nove kanalizacijske cevi, s katero bo družba IrisAcqua povežala Gorico s Štarančano, ne bo potrebno izpeljati dolgotrajnega postopka za preverjanje učinkov na okolje VIA. Načrt so včeraj pregledali izvedenci, ki so odgovorni za predhodni postopek (t.i. »screening di VIA«), po besedah deželne odborice za okolje Furlanije Julijske krajine Sare Vito pa so le-ti ocenili, da podrobnejše preverjanje učinkov na okolje ni potrebno.

Cev, nad katero bodo ob koncu del uredili tudi kolesarske steze, bo Sočo končno rešila nesnaga, saj se bodo vanjo iztekale odpadne vode iz vse pokrajine. Na novo cev bodo povežali kanalizacijo iz Gorice, Fare, Foljana-Redipulje, Gradišča, Romansa, Ronk, Zagraja, Špetra ob Soči, Sovodenj, Vileša, Krmina in Štarančana, tako da se v Sočo ne bodo več iztekale ne odpadne ne prečiščene vode. Vse odplake bodo po novem prečiščevali v Štarančanu, kjer je na čistilno napravo povezana 11-kilometrski odtočna cev, po kateri se bo prečiščena voda izlivala v morje.

»Nov sistem čiščenja voda bo imel zelo pozitivne učinke na soški ekosistem. Naložba, ki jo družba IrisAcqua predvideva za izboljšanje kanalizacijskega sistema, znaša 36 milijonov evrov. Pozitivno mnenje, ki ga je danes izdala pristojna komisija, je pomemben korak,« je dejala Vito in pohvalila projekt.

Z gradnjo nove cevi se bo družba IrisAcqua izognila posodobitvi čistilnih naprav v Gradišču in Gorici, saj se bodo proti Štarančanu iztekale tudi goriške odplake, okrepila pa bo zmogljivost štarančanske čistilne naprave. Nad novo kanalizacijsko cevjo, ki naj bi jo po napovedih upravitelja družbe IrisAcqua Miria Bolzana začeli graditi že letos, bodo uredili tudi kolesarsko stezo, kar še povečuje okoljsko vrednost načrta.

GORICA-ŠTANDREŽ - Obisk v mestni palači

Otroci prejeli priznanje »vestnih občanov mesta«

Otroci slovenske šole in vrtcev pred goriško mestno hišo

Učenci prvega razreda štandreške osnovne šole Franca Erjavca ter otroci zadnjega letnika vrtcev Sonček in Pika Nogavička so obiskali goriško mestno hišo. Že vrsto let potekajo srečanja, ki nudijo malčkom slovenskim vrtcev iz Gorice in Štandreža možnost, da se postopno vključujejo v šolsko okolje in se soočajo z novimi izkušnjami, tokrat pa so se prvošolci in otroci tretjega letnika vrtca skupaj udeležili občinske pobude *A scuola di comune*.

V dvorani občinskega sveta so otroke in spremljevalce sprejeli odborica za šolstvo Silvana Romano, županova tajnica Alessandra Faggiani, predsednik prevoznega podjetja APT Paolo Polli in njegov sodelavec, občinska svetnica Marilka Korsič ter občinska prevajalka Kristina Ferluga, ki je v slovenščino prevedla pozdrav od-

bornice. Otroci so spoznali delo občinskih uslužbencev in svetnikov, omogočeno pa jim je tudi bilo, da se po mikrofoni predstavijo, povedo, kaj jim je v šoli oz. vrtcu všeč, katere so njihove pošolske dejavnosti, in izrazijo svoje želje. Obisk se je nadaljeval v veži pred županovo pisarno, kjer so portreti nekdanjih županov, in v t.i. beli dvorani, kjer potekajo reprezentančni dogodki. Za sprehod po občinskem parku je zmanjkalo časa, pred odhodom in skupinsko fotografijo pred občinsko palačo pa je vsak udeleženec prejel priznanje »vestnega občana mesta Gorica«.

Izlet je bil za otroke poučen, saj so marsikaj izvedeli, spoznali so bližnjo okolico in okrepili prijateljske vezi z bodočimi sošolci.

GORICA-TRŽIČ - Zadruga in socialno podjetništvo

Utrjevanje manjšinske identitete dejavnik gospodarskega razvoja

V Bocnu sta Goriško zastopala Igor Komel in Lucio Gregoretti - Danes zasedanje v Celovcu

Avstrijo in Italijo ne povezuje le meja ob alpskem loku, temveč ju povezujejo zlasti zgodovinske, avtohtone narodne skupnosti, ki živijo v srednjeevropskem okolju. Projekt Interreg Italija-Avstrija ID-Coop *Identiteta in zadrugištvo na področju jezikovnih skupnosti 2012-2015*, ki se na italijanski strani izvaja v pokrajinah Belluno, Bocen, Videm in Gorica, v Avstriji pa v Beljaku, Celovcu in Velikovcu, želi vzpostaviti novo povezavo med zadrugištvom ter zaščito jezikovnih in kulturnih skupnosti na območju, kjer živi skupno okrog 800 tisoč pripadnikov nemške, ladinske, furlanske in slovenske manjšine.

V mesecu marcu je v Bocnu potekalo dvo-dnevno strokovno srečanje, na katerem so sodelovali predstavniki zadrug, ki so pristopile k omenjenemu projektu. Namen zasedanja je bil izpostaviti vlogo zadrug pri snovanju novih oblik socialnega podjetništva (npr. evropska zadruga, kooperativno združenje zadrug itd.). Cilj le-tega je utrjevanje identitete jezikovnih in kulturnih skupnosti, obenem pa tudi pospeševanje gospodarskega razvoja v posameznih regijah.

V Bocnu so deželo Furlanijo Julijsko krajino zastopali Igor Komel, predsednik kulturne zadruge Maja iz Gorice, Paolo Cantarutti, predstavnik zadruge Radia Onde Furlane iz Vidma, in občinski funkcionar iz Tržiča Lucio Gregoretti. Komel je med svojim nastopom podčrtal vlogo kulturnih zadrug in ustanov v sedanjem kritičnem gospodarskem trenutku. »Kulturne ustanove v Italiji so na pragu slepe ulice,« je opozoril in dodal, da »je kultura duševna hrana, ki pa od nas zahteva, da se vseskozi sprašujemo, za koga delamo. Če nas ne bo prekalila avtohtona kultura teritorija, na katerem

Igor Komel in Paolo Cantarutti v Bocnu

živimo, se bodo manjšine pretalile in zleile v nekaj, kar ne bo več specifična krajevna skupnost, ki lahko bogati tudi večinski narod, s katerim delimo isti prostor.« Zanimiv je bil tudi Cantarutti, ki je izpostavil sodelovanje med Furlani in Slovenci v Beneški Sloveniji, omenil je tednik Novi Matajur in značilnosti občine Dreka v Nediških dolinah.

Danes popoldne bo v Celovcu zaključno srečanje v okviru projekta ID-Coop; tokratni priveditelj je Slovenska gospodarska zveza (SGZ). O nadgradnji že obstoječih oblik in novih možnostih sodelovanja bodo uvodoma spregovorili Günther Rautz iz Bocna, Igor Komel iz Gorice in Oscar Kiesswetter iz Celovca.

Vonnova do OI 2018

SEUL - Ameriško smučarsko kraljico Lindsey Vonn, ki je v nedeljo na družabnem omrežju objavila, da se razhaja s slovitim golfistom Tigerom Woodsom, so v Seulu imenovali za častno ambasadorko zimskih olimpijskih iger v Pyeongchangu leta 2018, potrdila pa je, da dotlej namerava tudi tekmovali. »Vsi moji cilji so vezani na Pyeongchang. Imam že zlato kolajno iz Vancouvera, radi bi ji dodala vsaj še eno. Na spletni strani sem si že ogledala progno. Zdi se zelo strma, z veliko skokov, kar mi je všeč.«

Empoli se je rešil

EMPOLI - Z zmago z 1:0 v zaostali tekmi v gosteh proti Torinu si je Empoli, štiri kroge pred koncem, matematično zagotovil obstanek v nogometni A-ligi. Za Empoli je bila to četrta zaporedna tekma, na kateri je osvajal točke. Torino pa si je s porazom zapravljal skoraj vse možnosti, da bi si tudi letos prislužil nastop v evropski ligi. Edini zadetek je v Turinu padel že po treh minutah. Res neroden avtogol je zakrivil vratar Padelli (na sliki).

NOGOMET - Barcelona v prvem polfinalu lige prvakov dotokla Bayern

Velemojster Messi

Barcelona - Bayern 3:0 (0:0)

Strelca: 1:0 Messi (77.), 2:0 Messi (80.), 3:0 Neymar (90.).

Barcelona: Ter Stegen, Pique, Mascherano (od 89. Bartra), Alba, Alves, Rakitić (od 82. Xavi), Busquets, Iniesta (od 87. Rafinha), Suarez, Messi, Neymar.

Bayern: Neuer, Benatia, Rafinha, Boateng, Bernat, Lahm, Xabi Alonso, Thiago Alcantara, Schweinsteiger, Lewandowski, Müller (od 79. Götze).

Sodnik: Rizzoli (Ita).

BARCELONA - Lionel Messi je spet dokazal, zakaj je za mnoge najboljši nogometaš na svetu. Dvakrat je premagal Manuela Neuerja, enkrat pa podal Neymarju za tretji zadetek Barcelone, ki si je tako že na prvi polfinalni tekmi proti nemškemu Bayernu priigrala bržčas že odločilno prednost za vstop v finale.

Tekma v Barceloni se je začela dinamično. Že v prvih 20 minutah so gledalci videli kar nekaj izjemnih priložnosti, prvo tovrstno pa v 12. minuti, ko je Luis Suarez prišel sam pred Manuela Neuerja, a je ta izvrstno posredoval. Zatem je bil blizu zadetka tudi Lionel Messi, ki je bil malce premalo natančen, in znova Suarez, ki je poslal žogo čez gol. Na drugi strani se je v izvrstnem položaju za zadetek znašel tudi Robert Lewandowski, a vsega nekaj metrov od gola povsem osamljen slabo zadel žogo. Neuer je bil znova na preizkušnji v 40. minuti, pred njim se je takrat znašel Dani Alves, toda nemški reprezentančni vratar je tako kot pri Suarezovem poskusu posredoval z desno nogo.

V drugem polčasu je kazalo, da so Bavarci z okrepljeno vezno vrsto našli način, kako Kataloncem dokončno preprečiti pot do gola. Toda v 77. minuti je sledil odličan udarec Messija. Po nepremišljenem preigravanju Juana Bernata in izgubljeni žogi je Dani Alves oddal žogo do argentinskega zvezdnika, ki je z roba kazenskega prostora žogo poslal v spodnji desni kot Bayerenovih vrat za vodstvo z 1:0. Le tri minute pozneje je velemojster Messi uprizoril prvi šov, najprej je s preigravanjem na tla položil Jeroma Boatenga, nato pa Neuerja ukanil s spodkopano žogo za 2:0. Piko na i je v sodniškem dodatku postavil Neymar, ki je po Messijevi podaji unovčil hiter protinapad. To je bil pravi samomor Nemcev, ki so sicer razumljivo hoteli zmanjšati zaostanek, morda pa bi bilo bolje, ko bi se zadovoljili s porazom z dvema goloma.

UEFA - Prvič po letu 2003 se je Italija povzpela na vrh začasnih klubskih jakostnih lestvice UEFA. Z 18,5 točke je za nekaj desetink točke prehitela Španijo, sledita Nemčija in Anglija. Italija in Španija imata v polfinalu evropskih pokalov tri predstavnike, a jih je imela Španija na začetku letošnje sezone sedem, Italija pa šest. Končno lestvico bodo objavili po finalih. Na podlagi rezultatov zadnjih pet let, določa UEFA, s kolikšnim številom moštven lahko razpolaga vsaka država v evropskih tekmovanjih.

SLOVENIJA - Izidi 32. kroga: Maribor - Celje 4:1 (2:0), Krka - Domžale 3:2 (0:2), Luka Koper - Zavrč 1:2 (1:0), Rudar - Olimpija 2:0 (0:0), Kalcer Radomlje - Gorica 1:0 (0:0). Vrstni red: Maribor 69, Celje 61, Domžale 59, Olimpija 55, Zavrč 46, Rudar 43, Luka Koper 40, Krka 31, Gorica 28, Radomlje 16.

Messi je v akciji drugega gola najprej osmeril Boatenga, nato pa z lobom ukanil sicer odličnega vratarja Bayern Neuerja

ANSA

77 Toliko zadetkov je Lionel Messi že dosegel v ligi prvakov. Na lestvici najboljših strelce tega tekmovanja je s sinočnjima dvema zadetkoma prehitel zvezdnika Real Madrida Cristiano Ronaldo (76 golov), tretji pa je z 71 goli že upokojeni Raul (Real Madrid/Schalke04)

EVROPSKA LIGA

Danes Fiorentina in Napoli

Zanimanje bo danes vzbudila tudi evropska liga, ki je sicer vedno v senci «sestrske» lige prvakov. V obeh polfinalih, danes bosta na sporedu prvi tekmi (začetek ob 21. uri), bosta z dobrimi možnostmi nastopili italijanski moštvi. Fiorentino čaka gostovanje v Seville, Napoli pa se bo doma pomeril z ukrajinskim Dnjeprom Dnjepropetrovsk.

Na papirju je naloga Fiorentine precej težja. Sevilla je lanski zmagovalec tega pokala in tudi za pobiralce stav velja za favorita. Trener Fiorentine Montella bo na igrišču tokrat od začetka poslal Nemca Maria Gomeza, ob njem bo v napadu igral Egipčan Salah, v postavo pa se vračata tudi Gonzalo Rodriguez in Pizarro.

Priložnost, da se po 26 letih uvrsti v finale evropskega pokala, ima kajpak tudi Napoli, čeprav trener Rafael Benitez zavrača vlogo favorita in opozarja, da je Dnjeper izgubil le dva od svojih zadnjih 17 tekem. Finale evropske lige bo v Varšavi.

ODBOJKA - Zbor Slovenije z Andreo Gianijem

Tokrat ali nikoli

Zadnja priložnost, da nadarjena generacija dokaže, kaj zmore

KRANJSKA GORA - Slovenska odbojarska reprezentanca je v odličnem vzdušju v Kranjski Gori začela priprave na obračun dodatnih kvalifikacij za nastop na evropskem prvenstvu proti Portugalski. Razpoloženje po vnovičnem snidenju je reprezentantom še dodatno izboljšal novi selektor Andrea Giani, ki je takoj pokazal, da je v Slovenijo prišel z velikimi ambicijami. Že prvi trening v svetu odbojke legendarnega Italijana je bil nekaj posebnega, čeprav je za kakršne koli ocene še prehitro, pa je že zdaj jasno, da bo reprezentantom vlil nekaj dodatne energije in motiva, ki bosta še kako prav prišla v dvoboju s Portugalski in v evropski ligi, v kateri bodo Slovenci poleti spet lovili uvrstitev v svetovno ligo.

»Prihod Gianija je nekaj najboljšega, kar se je lahko zgodilo tej ekipi. Dal nam je dodaten zagon, resnično smo vsi skupaj komaj čakali, da začnemo priprave. Že večerajšnji sestanek je bila čudovita zadeva, lahko smo se prepričali, da ima izredno zaupanje v nas, da nas

neizmerno ceni. Naredili bomo vse, da se mu oddolžimo in končno dokažemo, da smo prava ekipa. Mislim, da je to zadnji poskus, da ta generacija nekaj naredi, če bomo spet neuspešni, potem ne bomo imeli izgovora. Doslej nam je vedno malo zmanjkalo, vedno smo klonili v odločilnih trenutkih, z Andreo pa verjamem, da bomo dobili potrebne izkušnje in da bomo v odločilnih trenutkih pravi,« je nad novim selektorjem navdušen organizator igre Dejan Vinčič, ki se po kratkem odmoru vrača v reprezentanco. Lani, ko je reprezentanco še vodil Luka Slabe, se je od nje že poslovil, zamenjava selektorja pa mu je vrnila vnemo, tako da ni bilo nobenega vprašanja, ali bo na voljo Gianiju ali ne.

Tako kot so igralci navdušeni nad novim selektorjem, ima tudi Italijan odlične prve vtise. Zelo je zadovoljen z razmerami za trening, kot sam pravi ima vse, kar potrebuje. Reprezentante je v večji meri spoznal, vse lanske reprezentančne tekme si je že ogledal, videl je do-

Andrea Giani (desno) med tiskovno konferenco v Kranjski Gori

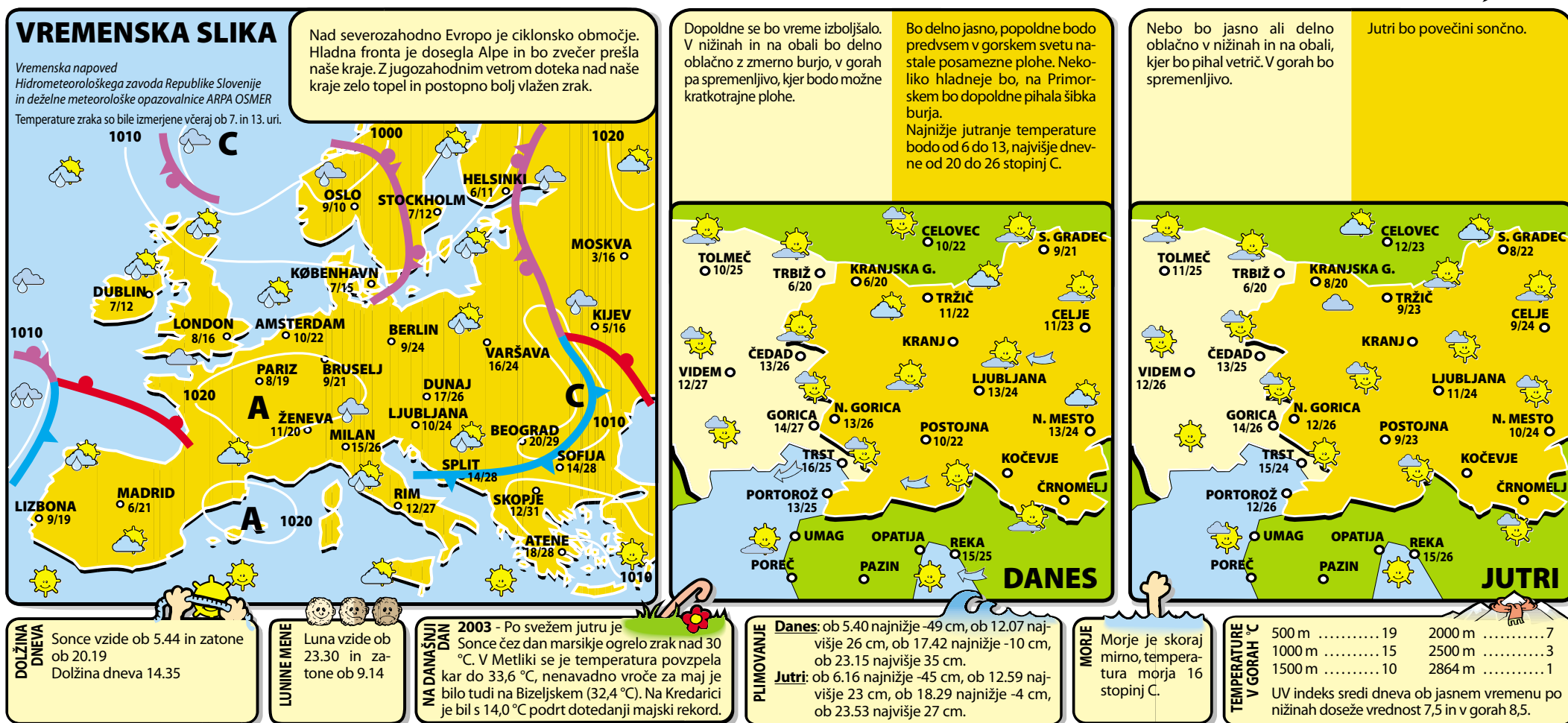
ODBOJKA.SI

bre stvari in pa tudi pomanjkljivosti, ki jih bo poskušal popraviti.

»Ekipa ima ogromen potencial, menim, da tudi za kolajno. Posamezniki so izvrstni, večina izmed njih nosi veliko breme v svojih klubih. Posamezniki so na zelo visoki ravni, moja naloga pa je, da zgradim ekipo. Kot sem videl, je doslej manjkal ekipni duh, tu mislim na igrišče, ne, kako deluje izven njega. Ekipa mora bolje komunicirati med sabo, nekateri posamezniki morajo bolj prevzemati odgovornost. Že zdaj lahko rečem, da bodo nekateri posamezniki zelo obremenjeni. Sem pa ponosen, da sem

dobil v roke tako ekipo. Vidim, da jim motiva ne manjka, tudi meni ga ne, tako da verjamem, da bomo skupno naredili veliko dobrih stvari. Že dva meseca se pripravljam na to delo, zelo aktivni so tudi moji statistiki, prepričan sem, da bomo tekme dočakali pripravljeno,« je dejal Giani.

Čeprav ima Slovenija dobre izkušnje s Portugalsko, njena naloga ni najlažja, saj je Portugalska na svetovni lestvici skoraj deset mest pred njo in igra svetovno ligo. Neuvrstitev na evropsko prvenstvo in svetovno ligo bi za Slovenijo tokrat vse-kakor pomenila ogromno razočaranje.

Pred sto leti je bil rojen Orson Welles

LOS ANGELES - Ljubitelji sedme umetnosti so se včeraj spomnili stoletnice rojstva ameriškega igralca, scenarista, režiserja in producenta Orsona Wellesa. Najbolj znan je po mojstrovini Državljan Kane, bil je tudi uveljavljen interpret Williama Shakespeara. Obletnico naj bi počastil njegov zadnji nedokončani film The Other Side of the Wind, a se to ne bo zgodilo. Produkcijka družba Royal Road Entertainment iz Los Angelesa, ki je pridobila pravice, je kinematografsko projekcijo filma The Other Side of the Wind načrtovala na včerajšnji dan, toda po pisanju hollywoodskega kolumnista Jeffreyja Wellsa postprodukcija še ni končana. Prav tako filma, za katerega je Welles zapustil približno 40 minut posnetka, ne bodo prikazali na prihajajočem festivalu v Cannesu.

Bivši nemški predsednik in njegova žena sta se pobotala

HANNOVER - Bivši nemški predsednik Christian Wulff in njegova žena Bettina sta se očitno pobotala in znova živita skupaj. To je včeraj sporočil Wulffov odvetnik, več podrobnosti pa ni želel pojasniti, saj da gre za njune zasebne zadeve, je sporočila nemška tiskovna agencija dpa. Par se je sprl kmalu po Wulffovem odstopu s položaja predsednika Nemčije, na katerem je bil v letih od 2010 do 2012. Odstopil je zaradi korupcijskega škandala v zvezi z darili, ki jih je prejel, ko je bil ministrski predsednik Spodnje Saške. Na sodišču je bil sicer oproščen obtožb.

ZDRAVJE - Vsako leto vsaj 2 milijona novih okužb

Aids še vedno velik problem

»Včasih imam vtis, da se borim za življenje, za katerega nimam časa, da bi ga živel.« Tako je v filmu Dallas Buyers Club, pravi Matthew McConaughey v vlogi Rona Woodruffa, kavboja, ki se je okužil z virusom HIV. Film, se odvija v osemdesetih letih, na žalost pa po več kot tridesetih letih je HIV še vedno hud in še zdaleč ne rešen problem.

Ob koncu leta 2013 je bilo več kot 35 milijonov ljudi, okuženih z virusom HIV, vsako leto pa je vsaj 2 milijona novih okužb. Pri tej globalni pandemiji ni videti konca in to ne le zaradi številnih znanstvenih težav, ampak tudi zaradi mitov, ki jo zaznamujejo. Tisti, ki se borijo, da bi izkoreninili virus, se pogosto borijo tudi proti predsodkom, ki jih je težko razčleniti. Ravno zato se je Jay Levy, eden prvih raziskovalcev, ki je izoliral virus, odločil, da objavi v znanstveni reviji Trends of Molecular Medicine nekatere ključne pojme, ki niso bili dovolj poudarjeni v več kot tridesetih letih borbe proti virusu.

Cilj raziskovalca je, da bi se ne ustavila diskusija glede virusa in predvsem, da bi se ta diskusija razvila v pravih pogojih. Zato je treba usmeriti pozornost znanstvenikov, in ne samo njih, v pravilno perspektivo. Od prvega odkritja do današnjih dni, se včasih govori o virusu, tako da se izpušča potencialno koristne ideje in poudarja samo negativne lastnosti, ponavlja znanstvenik v prispevku.

V svoji študiji se raziskovalec dotakne šestih ključnih tem, povezanih z virusom HIV. Teme so zelo

preproste in zato potencialno učinkovite. Te so: Je okužba z virusom HIV univerzalno usodna? Prirojen imunski odziv telesa je enako pomemben kot adaptivni imunski odziv? Kako se celice CD8 + T borijo proti virusu HIV? Kdaj je treba začeti s protiretrovirusnim zdravljenjem? Kakšne strategije je treba upoštevati za cepivo proti virusu HIV? Kateri pristop je treba spodbujati pri zdravljenju HIV? Odgovoriti podrobno na ta vprašanja, poudarja Levy, ni enostavno. Izziv pa je tudi ta.

Na podlagi svoje izkušnje raziskovalec opozarja, da diagnostici-

ranje virusa HIV ni več smrtna obsodba. Pri nekaterih se bolezen ne pojavi ali pa se pojavi z leti zamude. »Lahko se veliko naučimo o preprečevanju bolezni in okužbe s preučevanjem prav teh izjemnih ljudi, ki so preživeli brez aidsa ali so preprečili okužbo,« pravi raziskovalec.

Imunski sistem, prva linija obrambe pred virusi, igra ključno vlogo, zlasti če upoštevamo ljudi, ki so bili večkrat izpostavljeni virusu, vendar niso bili okuženi. Imunski sistem je organski sistem, sestavljen iz specializiranih celic in organov, ki nadzorujejo organizem in ga varujejo pred patogeni. Če bi ga podro-

bno preučili, bi verjetno bolje razumeli mehanizme okužbe in metode za preprečevanje bolezni.

Če pa govorimo o terapiji, nadaljuje raziskovalec, čeprav ne moremo zanikati uspeha, ki so ga imela protiretrovirusna zdravila pri zmanjševanju virusne obremenitve in koliko so ta pomagala ljudem, da živijo razmeroma normalno življenje z virusom, je raziskovalec povedal, da je malo skeptičen. Ta zdravila, pogosto predpisana že od začetka, imajo dolgoročne stranske učinke, ki vključujejo poškodbe na ledvicah in jetrih. »To je tako, kot da bi bili pod večno kemoterapijo,« pravi raziskovalec. Možnost uporabe terapije kot preventivne je treba skrbno oceniti, ker danes ne vemo, na primer, če bi lahko vodila v razvoj odpornih sevov.

O možnostih ozdravitve in cepiva pa Levy pravi, da smo, žal, še vedno na odprtem morju, čeprav verjame v pristope, ki se poskušajo boriti proti virusu s povečanjem odziva imunskega sistema proti temu. Prav v zvezi s tem raziskovalec pravi, da je tudi razvoj cepiva proti virusu HIV usmerjen ne samo k učinkovitemu ustvarjanju protiteles za nevtralizacijo virusa, ampak tudi, da bi izboljšalo protivirusni odziv celic imunskega sistema, zlasti naravnega.

Levy zaključuje: »Vprašati se moramo, če zanemarjamo ali ignoriramo nekaj, kar bi nam lahko dalo boljši odgovor, ker smo se oprijeli nečesa, kar izgleda dobro, že zdaj.«

Helena Pertot

NEMČIJA Opustošenje s tornadom in smrtno žrtvijo

HAMBURG - Sever Nemčije je včeraj ponoči prizadelo močno neurje. V kraju Büttow je pustošil celo tornado, ki je povzročil veliko škodo. V Hamburgu je neurje zahtevalo tudi smrtno žrtev, številni so bili poškodovani. Najhuje je bilo v kraju Büttow pri Rostocku, ki ima okoli 8000 prebivalcev. Po navedbah tamkajšnjih prebivalcev je v kraju pustošil tornado in trgalo strehe s stavb. Med drugim je razkrilo tamkajšnje bolnišnico in dom za ostarele. Gasilci so imeli več kot 150 intervencij.

Župan Christian Gruschow je opisal, da je neurje povzročilo ogromno škodo. Po cestah ležijo ostanki strešne kritine in ostrejši ter številni kovinski deli. Center kraja so zaradi ruševin do nadaljnega zaprli. V dveh tamkajšnjih šolah so odpovedali pouk. Po navedbah lokalnih oblasti je bilo zaradi razbitin, ki jih je s seboj nosil veter, poškodovanih najmanj 30 ljudi.

Koliko ljudi je ostalo brez strehe nad glavo, še ni jasno. Za prizadete so uredili začasna zatočišča v dveh športnih dvoranah. Po navedbah dpa se bodo mnogi verjetno v svoje močno poškodovane stavbe lahko vrnili šele konec tedna.